

Procedures of the Death Penalty in Iran

May 3, 2021, 8:42 a.m.

Iran Human Rights (IHR); May 3, 2021: After being sentenced to death, prisoners remain on death row in prison. It might take years, months and sometimes weeks from receiving the final verdict to the implementation of the death sentence. All death sentences must be approved by the Supreme Court, whose chief is appointed by the Head of Judiciary. In addition, the Head of Judiciary must authorise (*estizan*) all *qisas* executions (retribution-in-kind) prior to implementation.

Read PDF version here (https://iranhr.net/media/files/Rapport_iran_2021-gb-290321-BD.pdf)

According to Iranian law, the defendant's lawyer must be informed of the scheduled execution 48 hours prior to its implementation. However, this is not always the case in practice, especially in political and security related cases. Prisoners are transferred to solitary confinement several days before their execution, where their hands are cuffed. The prisoner is normally granted a last visit with their family the day before the scheduled execution. IHR has published a short report based on witness interviews about death row conditions and the prisoners' last hours which we encourage you to read.[1]

Methods of execution

The Iranian Penal Code prescribes several execution methods, including hanging, firing squads, crucifixion, and stoning. Hanging has been the main method of execution and the only method used between 2008 and 2020. In 2020, Hedayat Abdollahpour, a Kurdish political prisoner, was executed by firing squad.[2] Moreover, the recent directive issued by the Head of Judiciary in June 2019 gives a detailed description of how death sentences by hanging, stoning and crucifixion should be implemented.[3]

The majority of executions are carried out within prisons. In some facilities, there are dedicated rooms for executions, while in others they take place in the prison yard.

In murder cases where the defendant is sentenced to *qisas*, the plaintiff must be present at the scene of execution. Since Iranian law considers *qisas* as the right of the plaintiff, family members of the murder victim are encouraged to carry out the actual execution themselves. IHR has received several reports where the victim's family members have actually conducted the execution. According to law, in death sentences, the presiding judge in the case, and in *qisas* cases, the judge as well as the plaintiff (the victim's family) are required to be present at the execution.

Cranes are used when carrying out public executions. The prisoners are either pulled up or the object they are standing on is removed from beneath their feet. In this case, the prisoners die of suffocation and strangulation and it often takes several minutes until death occurs. As discussed later, the Human Rights Committee observed that public executions are contrary to the provisions of the ICCPR and that failure to respect Article 7 would inevitably render the execution arbitrary in nature and thus also in violation of Article 6 of the ICCPR.

No implemented stoning punishments have been reported since 2010. This is mainly due to the increasing international pressure in the decade prior, reaching its peak following the campaign to save Sakineh Ashtiani in 2010.[4]

References

[1] <https://iranhr.net/en/articles/3512/> (<https://iranhr.net/en/articles/3512/>)

[2] <https://iranhr.net/en/articles/4294/> (<https://iranhr.net/en/articles/4294/>)

[3] <https://rc.majlis.ir/fa/law/show/1152670> (<https://rc.majlis.ir/fa/law/show/1152670>)

[4] <https://www.theguardian.com/world/sakineh-mohammadi-ashtiani> (<https://www.theguardian.com/world/sakineh-mohammadi-ashtiani>)

<http://iranhr.net/en/articles/4726/> (<http://iranhr.net/en/articles/4726/>)

(<http://iranhr.net/en/articles/4726/>)

(<http://iranhr.net/en/articles/4726/>)

No. 9000/28116/100 3/27/1398

,Mr. Akbarpour

Honorable Chairman of the Board of Directors and CEO of the country's
official newspaper

Image of Regulation No. 9000/27863/100 dated 3/27/1398 Life, limb
amputation, retribution for life and limb and wounding, death penalty,
whipping, banishment, denial of knowledge, forced residence and prohibition
of residence in certain place or places" are attached to be included in the
.official newspaper

Director General of the Judiciary Secretariat - Mohsen Muhaddis

number 2/100 7863/9000

Prohibition from staying in a certain place or places 3/27/1398

In the implementation of Article (216) of the Islamic Penal Code approved in
1392 and Article (549) of the Criminal Procedure Law approved in 1392,
"Regulations on how to implement the rulings of Hudud, deprivation of life,
amputation, self-retribution, limb and wounding, death penalty, whipping,
exile, denial Balad, mandatory residence and prohibition of residence in
certain place or places" will be announced as described in the following
.articles

Chapter One: General Articles

Article 1- The names and abbreviations used in this regulation have the
:following meanings

;A- Islamic Penal Code: Islamic Penal Code approved in 1392

;B- Criminal Procedure Law: Criminal Procedure Law approved 1392

C- By-laws: By-laws on how to implement the orders of limits, deprivation of life, amputation, self-retribution, limb and injury, diat, whipping, exile, denial of knowledge, compulsory residence and prohibition of residence in a certain place or places

T- Life-threatening punishment: a punishment that is applied and implemented in order to end the life of the convicted person; such as execution and self-retribution

D- Retaliation of a member: cutting off or injuring any part of the body or taking away its benefits in accordance with the legal conditions

C- Amputation: amputation of any part of the body in extreme crimes by complying with the legal conditions

C- Deportation: rejecting a person from his place of residence and forcing him to live in a specific place in the cases mentioned in the law; so that it is continuously monitored

Han- Nafi Balad: rejecting a person from his place of residence and requiring him to live in a certain place; In such a way that he is continuously under surveillance and is not allowed to leave the place and communicate with anyone. This punishment can be applied according to the legal provisions in the crime of war

K- Mandatory residence in a certain place: requiring a person to stay in a certain place for a period determined by the court order

D- Prohibition from staying in a certain place: expulsion and prohibition of a person from staying in a certain place or places for a period determined by the court order

Article 2- The execution of criminal sentences and also the losses and damages caused by the crime are in accordance with the provisions of civil judgments execution with the prosecutor. In the areas where the deputy for the execution of criminal sentences has been established in the prosecutor's office, this deputy acts under the supervision and leadership of the prosecutor.

Note - In the jurisdiction of the division, the execution of sentences is the responsibility of the president of the division court, and in his absence, with the substitute judge.

Article 3- In the implementation of Note (1) of Article (296) of the Criminal Procedure Law, in cases where, due to the lack of formation of the first criminal court in the jurisdiction, the crimes within the jurisdiction of this court are dealt with in the nearest first criminal court of that province, the execution of sentences It is the responsibility of the prosecutor's office where the crime occurred.

Article 4- The execution of military court rulings, in accordance with the provisions of Article (2) of this regulation, is the responsibility of the deputy of the relevant military court.

Article 5 - Enforceable judgments subject to Article (490) of the Criminal Procedure Law, after being notified, together with the original case, will be sent to the relevant deputy for the execution of criminal judgments, and if this deputy is not formed, it will be sent to the prosecutor.

Note - In the implementation of articles (490) and (493) of the Criminal Procedure Law, the court is obliged to prepare the case file that is useful for the execution of the convicts against whom the case has become enforceable and, as the case may be, to assist in the execution of the related criminal sentences or Prosecutor to send.

Article 6 - In absentia sentences, if the convict claims not to know the contents of the verdict and requests a plea, the criminal sentence enforcement judge refrains from executing the sentence and sends and introduces the convict along with the case under protection to the court that issued the verdict in absentia.

Note - During holidays or in cases where access to the court is not possible due to legal reasons, the judge of execution of criminal sentences issues an appropriate criminal security order in order to access the conviction.

Article 7- As soon as the judge receives the case, he shall issue the order to register it and before issuing the order to execute the sentence, he shall confirm, review and reflect the following matters in the parliament: A- The correct notification of the sentence and its certainty or enforceability

;legal impediment to implementation .

;b- Absence of ambiguity or brevity in the verdict

.C- Extracting the exact type and amount of conviction of each of the convicts

Note - In case the sentence is not enforceable for the reason stated in paragraph "A", the judge will return the case to the court with a deduction from the statistics for the correct notification of the verdict. Also, if there are any ambiguities or omissions in the ruling, after filing a useful amendment, he .will send the case to the court for guidance

Article 8 - The judge of execution of criminal sentences and the head or deputy of the prison are obliged to verify the identity of the convict according to valid identity documents or other conclusive reasons, and in case of non-presentation or lack of access to identity documents, through inquiry from the registry office. Afwal and other relevant authorities should match what is .stated in the court order and record and enter the facts in the file

Article 9- The execution of the sentence is immediate and should not be delayed after it becomes effective; Except in the cases that are stipulated .otherwise by the law or the court order

Article 10- In the event of any of the following legal obstacles, the judge of the execution of criminal sentences, by setting up the assembly and stating the reason, performing legal formalities, and according to the case, after obtaining a forensic medical opinion and confirming this opinion, order to postpone the execution of the punishment until the obstacle is removed or :passed. It is issued during the period

;A- during pregnancy

B- after giving birth for a maximum of six months and regardless of whether ;the child is alive or dead

c- After giving birth and risking the loss of the child in case of execution of punishment of self-retribution, or risk of loss or damage to him in case of ;execution of punishment of retribution of the mother's body

T- Breastfeeding period by the mother until the child reaches the age of two ;years

C- physical or mental illness condemned until recovery; Subject to the fact that the execution of the punishment causes the aggravation of the disease or ;delay in recovery

c- The days of menstruation or Istihaza and execution of whipping ;punishment during these days

.C- Insanity after issuing a definitive verdict in taziri crimes

Note 1- In the case of financial punishments, the convicted person will be charged with the property of the convicted person, and in case of missing property or lack of access to it, action will be taken according to the relevant .legal provisions

Note 2- A person sentenced to imprisonment or a person who is in prison due to non-payment of a fine, in case of insanity, will be kept in a mental hospital or other appropriate place until recovery. These days are counted as part of .his sentence

Article 11- The judge of the execution of criminal sentences before the execution of the sentence of retribution or amputation of the convicted member shall introduce him to the forensic medicine so that if he has any of the legal obstacles, the situation will be announced. If there is a legal obstacle and it is possible to remove it, action and ruling will be implemented in this regard. Otherwise, the execution of the sentence will be postponed until the .obstacle is removed

Article 12- Upon receiving the request for retrial of the judgments involving death penalty and other corporal punishments, the Supreme Court Branch orders the suspension of the execution of the sentence, in accordance with the unanimous decision No. 742 dated 5/6/1394, of the Supreme Court. In other criminal convictions, such as imprisonment, the issuance of an order to stop the execution of the sentence is subject to the recommendation of retrial by the Supreme Court branch. In the implementation of Article (477) of the Criminal Procedure Law, with the prescription of resumption of the proceedings by the head of the judiciary, the situation is announced by the judicial deputy of the judiciary to stop the execution of the sentence to the .relevant sentence enforcement unit

Article 13- In cases where the case is removed from the branch for any reason, the judge of the execution of criminal sentences will replace the case containing important documents such as the criminal bail order, the regulatory report in the provincial appeals court or the Supreme Court, the issued sentences and the total of executive actions. prepares

Article 14- In case the convict cannot be reached despite executive measures and if there is a fear of his escape and departure from the country, the judge of execution of criminal sentences will notify the General Prosecutor's Office of the country in compliance with Article (292) of the Criminal Procedure Law. To be notified to the relevant authorities. Also, as soon as the convict is arrested or appears or the execution of the sentence is ruled out in legal cases, he will cancel the order as described above.

Article 15- In cases where the order for the public execution of punishments has been issued in a certain place, the decision of the court will be taken. If a specific place for the public execution of punishment is not specified, the place of execution of the punishment will be determined with the proposal of the judge of execution of criminal sentences and the consent of the prosecutor.

Article 16- In the implementation of Article (498) of the Criminal Procedure Law, whenever the method of execution of the punishment is determined in the document, it will be implemented according to it, and otherwise, the execution of the verdict will be according to this code and other related provisions.

Article 17- In the case of sentencing the twins to the maximum and retribution punishments, if the grounds for the execution of the retribution are eliminated or the reasons for the delay in its implementation are provided by the implementation of the limit, the retribution will be implemented first; Like the punishment of death penalty and the punishment of self-retribution or retribution of the body, in which case the punishment of retribution is implemented first.

Note 1- If there is no immediate demand for the execution of Qasas or the forgiveness of the victim against the guardian or the conversion of the Qasas punishment to Diyah, the maximum punishment will be implemented first.

Note 2- In case of immediate demand of the right holder, the implementation of the qadhaf limit takes precedence over the implementation of other limit punishments.

Article 18- In the case of two persons being sentenced to death penalty and tazeer, if the death penalty and tazeer are the right of the people or the sharia determined tazeer and the implementation of the tazeer penalty does not cause a delay, then the tazeer penalty and then the death penalty shall be executed.

Article 19- In the case of co-twins being sentenced to non-life-threatening punishments and ta'zir haq al-anas or Shariah-specified punishments such as sentencing to whipping and whipping, first the punishment is executed.

Article 20- In the case of a twin being sentenced to punishments of self-retribution and personal retribution or Shariah-based punishment, the .punishment of the member is executed first

Article 21- If the twins are sentenced to life-threatening punishments other than self-retribution and imprisonment, exile, or denial of knowledge, only life-threatening punishment will be implemented, and imprisonment, exile, and denial of knowledge do not prevent its implementation. In the case of twins being sentenced to the punishments of retribution for the soul and body and exile or negation of knowledge, the delay in the implementation of retribution according to legal reasons and in accordance with Article (429) of the Islamic Penal Code does not prevent the execution of the punishment of .exile or negation of knowledge

Article 22- In the case of sentencing the twins to imprisonment and retribution for the self or the body, the delay in the execution of retribution according to legal reasons does not prevent the execution of the .imprisonment

Article 23- In the case of sentencing the twins to financial punishment and other punishments in one or more cases, the implementation of the financial .punishment does not prevent the implementation of other punishments

Article 24- In the implementation of Note (3) of Article (132) of the Islamic Penal Code, only the death penalty or stoning as the case may be executed, and if the penalty of stoning is converted to flogging based on Article (225) of .this law, both punishments are executed

Article 25- Execution of punishments of flogging and amputation while .undergoing imprisonment, exile or exile is unimpeded

Article 26- In sentencing the twins to two or more punishments other than those provided in the law and regulation, the judge of execution of criminal sentences must adopt an arrangement so that the execution of one part of .the sentence does not rule out the execution of the other part

Article 27- If the convict is in prison, the judge of execution of criminal sentences issues an order for the person's release immediately after the execution of the sentence; The head of the prison is also obliged, if the convict is not detained for another reason, to release him immediately and .inform the judge of the execution of criminal sentences

Article 28- In the implementation of articles (114) of the Islamic Penal Code

and (542) of the Criminal Procedure Code, if the convict claims repentance or requests pardon during the execution of the sentence, the judge of the execution of the criminal sentences will send the case to the court. If the court finds that the perpetrator has repented and reformed, he can ask the head of the judiciary to pardon the convict from the leadership. In this case, by the order of the court, the execution of the punishment will be delayed only once until the announcement of the result by the commission of amnesty, reduction and commutation of the punishment of the convicts. The mentioned commission is obliged to deal with this request within two months .at most and announce the result to the court

Note - The judge of execution of criminal sentences announces and explains the provisions of this article to the convict one week before the execution of .the sentence

Article 29- In cases where the witness refers to the provisions of sharia testimony or proving the invalidity of all or some oaths, the subject of articles (198) and (346) of the Islamic Penal Code, the judge of the execution of criminal sentences shall inform the public prosecutor and the public prosecutor in the case of article (198) directly and in Regarding Article (346), .after the approval of the court, he requests the resumption of proceedings

Article 30- Upon starting the execution of the punishment of imprisonment, exile, denial of knowledge, forced residence or the full implementation of other punishments, the judge executing criminal sentences shall cancel the of criminal security or the order of judicial supervision; Unless the security deposited is related to a new imputed charge or other .unexecuted convictions

Article 31- Execution of life-threatening punishments, stoning, retribution and amputation are carried out under the continuous and direct supervision of the prosecutor. The prosecutor is obliged to inform the chief justice of the .province one week before the implementation of the mentioned punishments

Article 32- If the extent of murder or stoning is proven only by confession and the convict deviates from the previous confession at any stage, including during the execution of the sentence, and denies the guilt, the judge of the execution of criminal sentences, in the implementation of Article (173) of the Islamic Penal Code, will transfer the case to The issuing court will send the sentence to issue a sentence based on the punishment stipulated in this article, while issuing the sentence. Also, before the execution of the sentence, the judge of the execution of the criminal sentences explains the provisions of .the mentioned article to the convict

The second chapter: Specific materials

of the first topic: How to implement life-threatening punishments

Article 33- Execution of Qisas Nafs is done at the request of parents and after going through the process of request and permission of the leader or his representative.

Article 34- Before the execution of the sentence, a legal doctor or a trusted doctor examines the convicted criminal sentence in the presence of the judge and declares his opinion regarding the lack of obstacles to the execution of the sentence.

Article 35- If there is no obstacle to the execution of the sentence in terms of physical condition, the judge of execution of the criminal sentences will inform the convict to announce if he wishes to meet with people. In case of a request for a meeting, the sentenced persons will be invited to the prison as determined by the judge of the execution of criminal sentences and if the acceptance of the request does not delay the execution of the sentence, and the head of the prison or his deputy will arrange for the convict to meet with them according to the order of the judge of the execution of the criminal sentences. If necessary, a translator is used.

Article 36- Hours before the execution of the death sentence and preferably the night before the execution of the sentence, if the convict consents, a religious ceremony will be performed by a discerning person and knowledgeable about religious issues, and in his absence by the judge, and it will be explained to the convict that if to announce statements such as repentance or will

Note 1- The will of the convicted person will be taken and attached to the file after the judgment of the execution of the criminal sentence has been considered by the judge and declared that it is unimpeded to submit it to the heirs. Its image is saved in the file.

Note 2- In the case of a non-Muslim convict, religious rituals are performed according to the regulations of his religion and by the relevant religious leader or his representative. The absence of the religious leader or his representative does not prevent the execution of the verdict.

cessary formalities

Article 37- It is the responsibility of the judge of the execution of criminal sentences to supervise the correctness of the execution of the sentence and to prevent its delay or closure. After complying with the aforementioned formalities and conditions, the convict is transferred to the place of execution of the sentence under the protection of the Majlis, and after the court clerk reads the provisions of the sentence, according to the order of the judge of the execution of criminal sentences and by observing the conditions mentioned in the following articles, the sentence is The provisions contained in it are enforced.

Article 38- In case of a request for food or drink from the convict, except in cases where his request is not expedient according to the forensic medical examination or in the judgment of the judge of the execution of criminal sentences, the law enforcement officers are obliged to provide it

Article 39- In cases where the place of execution of the sentence is outside the prison, the punishment is life by drawing up the assembly form and signing it by the judge of execution of criminal sentences, the head of the prison or his deputy, the doctor present at the place, the clerk of the court and the commander of the local police force or the deputy. He runs. The head of the prison or his deputy, considering the identity documents or other valid documents, examines and confirms the identity of the prisoner in terms of matching the details with what is stated in the court order and signs it below

Article 40- The punishments of death and self-retribution are carried out in the form of hanging, through a rope or in another way that causes the least harm to the convict

of execution of the death sentence is during sunrise;
Unless the court has set another time

Article 42- Before executing the sentence, the enforcement officer is obliged to check the instruments and tools of the execution and ensure their strength and readiness for the execution of the sentence. It is forbidden to use any means other than what is necessary for the execution of the sentence and in such a way that causes torture, torture or mutilation. Also, executive operations should be carried out by trained people calmly and without violence

Article 43- At least forty-eight hours before the execution of the death sentence, the judge of the execution of the criminal sentence has informed the following authorities and persons to attend the place of execution of the sentence in order to perform the assigned duty: A- The judge issuing the first sentence, if his

;presence be required by law

b- The head of the prison or his deputy to prepare preparations for the execution of the sentence and maintain order in the place of execution

c- The local police chief or his deputy in order to maintain the order of the place of execution and cooperate with the prison authorities to prepare the preparations for the execution and execution of the punishment

t- Forensic doctor and, in his absence, a trusted doctor to examine the convict and give an opinion about his physical condition before the execution and
;examination of the body after the execution of the sentence

d- A person with insight and knowledge of religious issues to perform religious and religious ceremonies and if the condemned religion is one of the official religions recognized in the constitution, the representative of the
;relevant religious leader

;C- The clerk of the court to read the verdict

C- The parents of the victim or their lawyer or representative in the execution
;of self-retribution

;H- Convicted lawyer

.K- Witnesses if their presence is required by law

Note 1- The non-appearance of the persons subject to clauses "C" and "H"
.does not prevent the execution of the sentence

Note 2- The presence of people under eighteen years of age at the place of execution of the sentence is prohibited except at the discretion of the judge
.of execution of criminal sentences

Article 44- After the execution of the life sentence, the judge of the execution of the criminal sentence shall report the situation to the parliament and sign it with the head of the prison or his deputy, a legal doctor or a trusted doctor, the parents or their lawyer or their representative (if present) and the local
police commander or deputy. He delivers

Article 45- At the discretion of the judge executing the criminal sentences and by the prison authorities or law enforcement officers, videos or images of the execution of the death sentence are prepared and recorded and kept in the
.convict's file

Article 46- Publication of the status of execution of the sentence, including the details of the convicted, the type of crime and summary of the sentence, if

it is possible to publish the contents of the sentence according to the law. In addition to the provisions of Article (36) of the Islamic Penal Code, publishing the provisions of the life sentence and the degree of its implementation is at the discretion of the prosecutor and without mentioning the details of the .convict

Article 47- If the convict volunteers to donate organs before or after the execution of the death penalty and there is no medical obstacle to donating organs, the judge of the execution of criminal sentences will proceed according to the instructions issued by the legal deputy of the judiciary in cooperation with the ministry within three months from the date of approval of this regulation. It is prepared by the judiciary and the country's forensic .medicine organization and is approved by the head of the judiciary

Article 48- If, after the execution of the sentence of death or self-retribution, the death of the convict is not confirmed by the doctor present at the place, or if his life is confirmed, the execution of the sentence will continue until he is completely deprived of life. If the death of the convict is confirmed by the attending physician and then his life is confirmed, the death sentence will be executed, and in the case of self-retribution, he will be re-sentenced to retribution at the request of his parents. In the latter assumption, if the guardian has retaliated against the murderer in a way that is not permissible and the method of retribution leading to injury has been condemned, the judge executing the sentence according to the provisions of Article (438) of the Islamic Penal Code regarding the reciprocal right of the murderer to retaliate the member or injury. The parties understand. If the guardian insists :on the execution of retribution, the following actions are taken

;a- If the convict refuses to fulfill his right, retribution is executed again

B- If the convict applying for retribution is a member or a victim, the judge of the enforcement of criminal sentences will send the case to the competent .authority for determining the task before re-executing the retribution

Article 49- After the execution of the sentence and the confirmation of death by a forensic doctor or a trusted doctor, the body is handed over to the forensic doctor to be handed over to the family or relatives of the deceased, and otherwise, according to the Shari'a and legal regulations, burial and related expenses are paid from the Treasury. will be

The first speech: How to carry out the punishment of stoning

Article 50 - In cases where the prosecutor determines that it is not possible to carry out the punishment of stoning and the court has not proposed to change the punishment to the head of the judiciary according to Article (225) of the Islamic Penal Code, the prosecutor will propose the matter to the court. If the court approves, the case will be sent to the judicial deputy through the

chief justice of the province. If the head of the judiciary agrees with the conversion of the stoning penalty, the case will be sent to the court to issue a new sentence, and if there is no agreement, preparations will be made for the .execution of the stoning penalty

Article 51 - In case of the consent of the condemned and hours before the execution of the sentence of stoning and preferably on the night of the execution, a religious ceremony will be performed by a person with insight and knowledge of religious issues, and in his absence by the judge of the execution of criminal sentences and explained to him, so that if statements such as repentance or has a will to declare. It also reminds him to perform .ghusl of the dead body and tahaanit and takfin by the convict

Article 52 - During stoning, the man is placed in the pit up to the waist and the woman up to the chest in such a way that the hands are outside the pit .and free

Article 53 - In carrying out the punishment of stoning, the size of the stone should not be such that the convict is killed by one or two hits. Also, it should .not be so small that the title of stone does not apply to it

Article 54- Before executing the penalty of stoning, the judge of the execution of criminal sentences, in coordination with the relevant officials, examines the actions taken as described in the above articles and, if approved, records the .facts in the file of the parliament

Article 55 - If adultery is proven by the confession or knowledge of the judge, during the stoning, first the judges who issued the preliminary ruling will throw stones, then others, and if it is proven by the testimony of witnesses, then the witnesses first, then the judges who issued the preliminary ruling, .and then Others throw stones

Note 1- If, in the implementation of Article (477) of the Criminal Procedure Law, the judges of the Supreme Court of the country issue a definitive verdict, .the judges issuing this verdict will first throw stones

Note 2- The non-attendance or non-action of the judges issuing the verdict or some of them to throw the first stone does not prevent the implementation of .the limit

Article 56 - The presence of witnesses is necessary during the execution of stoning. But their absence or failure to throw stones does not cause the limit .to fall

Article 57- When a person sentenced to stoning escapes from the pit in which he is placed, if his adultery is proven by testimony, he will be returned to carry out the penalty of stoning, and if it is proven by the knowledge of the judge . .or by confession, the convict will not be returned

The second speech: How to implement rigid punishment

Qiblah and his

Article 58 - In the execution of the punishment, the convict is hanged in the open space on a gallows that resembles a cross; So that his back is to the feet are some distance from the ground. Also, the convict's hands are tied to two horizontal gallows and his feet are tied to a vertical gallows and left under the protection and care of the officers .for three days

Note 1- The way of tying the condemned should not be such that it causes .death by crucifixion

Note 2- Three days means three days and two nights inside it, and at sunset on the third day, the convict is brought down from the gallows. If the death of the crucifix is confirmed earlier than three days, the body is brought down for .religious ceremonies and burial

Article 59 - If the crucified person has not died after three days, he will be released, and if he needs medical services, medical treatment is allowed, and in case of death, action will be taken according to Article (49) of the .regulation

The third speech: How to execute the penalty of self-retribution

Article 60 - The judge of the execution of criminal sentences is obliged to recommend the parties to a compromise before the execution of the sentence .of self-retribution

Article 61 - In the implementation of Article (383) of the Islamic Penal Code, if the person sentenced to retribution has killed more than one person, and the guardian of one of the victims demands retribution, and the parents of the other victims have not determined the duty, the judge of execution of criminal .sentences While warning them, he executes the punishment of retribution

Article 62 - When the execution of retribution is postponed due to reasons such as compromise on delayed execution, conditional or suspended remission, by removing the obstacle and demanding the owner of the right to

retribution, the judge of the execution of criminal sentences provides the legal prerequisites for the execution of retribution

Article 63 - In the event that all the owners of the right to retribution are definitively passed, the judge will execute the criminal sentences and, in accordance with Article (447) of the Islamic Penal Code, he will send the case to the court that issued the first-instance verdict to determine the duty regarding the general aspect of the crime

Article 64 - If both the convict and the accused are non-Muslims, and the convict claims to have converted to Islam before the execution of retribution, the judge of the execution of criminal sentences, while suspending the execution of the sentence, will close the case in accordance with Note (2) of Article (310) of the Penal Code. Islam sends to the court

Article 65 - Execution of retribution is subject to its fulfillment by those who are considered guardians according to the Islamic Penal Code or who have the right to retribution. The judge of the execution of criminal sentences receives the written request of the mentioned persons before the execution of retribution, reports the situation to the parliament and sends it to them for signature to be included in the file

Note - In case of non-appeal of the guardian to seek retribution without a valid excuse or his inability to pay the dues, or due to waiting for the guardian to reach maturity or maturity, action will be taken according to Article (429) of the Islamic Penal Code

Article 66 - If the matter is covered by articles (356) or (424) of the Islamic Penal Code, the prosecutor will send the case to the head of the judiciary to make a legal decision

Article 67- If the guardian of a minor or an insane person becomes mature or sane before the execution of retribution, the judge of the execution of criminal sentences will obtain his opinion regarding the execution of retribution and if he has an opinion on pardon or reconciliation, he will act accordingly

Article 68 - In the implementation of Article (423) of the Islamic Penal Code, the applicant for retribution is warned to pay the share of the rightful dowry within an appropriate period determined by the judge of the execution of criminal sentences, which shall not be more than two months. This deadline can be extended by the request of the claimant for one time and up to one more month. After depositing the portion of the ransom to the judicial deposit fund account, the judgment will be executed according to the request of the applicant

:Article 69 - The request for self-retribution must include the following items

;a - Details of the case

b- Identity details of the convict, the victim and the parents of the deceased, including the elder and the deceased, along with their documents, including the photo of the birth certificate, national card, inheritance restriction ;certificate and growth certificate, but the adult is less than eighteen years old

c- The place and date of the crime and the motive and quality of its ;commission

t- Proofs of the crime (confession, testimony, oath and knowledge of the ;judge)

D- How to pay or deposit the portion of Mahjoor Dih along with the picture ;of its documents

C- How to pay Fazel Dieh in legally authorized cases along with the image of ;its documents

c- How to pay the share of the dowry of the parents requesting the dowry along with the picture of its documentation or the document of their ;agreement to receive the dowry after the execution of Qisas Nafs

H- Image of the preliminary and definitive documents sent to the convict or ;his lawyer

X- Written request of the parents of the victim or the defendant for the ;execution of retribution

D- Details and signature of the regulator of the request form and the judge of ;execution of criminal sentences

Z- Other documents at the discretion of the judge of execution of criminal .sentences

Article 70- After issuing the permission for self-retribution by the guardian or authorized authority on his behalf, the judge of the enforcement of criminal sentences invites the owners of the right to retribution to perform retribution at a specified time. The stewardship in execution of retribution is with the rightful owners. They can appear in person for the purpose of execution of the sentence or represent one of their guardians or another person

Note - If none of the owners of the right of retribution or their representatives are present on the day of execution and at the appointed time, the execution of the judgment will be delayed. In the event of their non-appearance without a valid excuse in the second round, or in case they refuse to carry out retribution without a valid excuse, the judge of execution of criminal sentences will inform the court in order to make a legal decision in accordance with Article (429) of the Islamic Penal Code

Article 71- If the person sentenced to self-retribution applies for the execution of the sentence in the form of organ donation and all the parents agree to it, the procedure will be carried out according to the provisions mentioned in Article (47) of the regulation

Article 72- If the parents do not have the financial means to pay the dowry and the prosecutor considers the case to be an example of Article (428) of the Islamic Penal Code, in order to issue an order to pay the dowry from the treasury, the case will be sent to the office of the head of the judiciary through the Chief Justice of the province. he does. After their confirmation, the prosecutor takes the necessary measures to pay the ransom from the treasury. Qisas ruling is executed after payment of ransom to the right holders according to regulations

Article 73- If the convicted person dies for any reason or it becomes impossible to reach him due to his escape, in the implementation of Article (435) of the Islamic Penal Code, the judge of the execution of criminal sentences, in the event that the convicted person escapes, first investigates and takes the necessary legal measures for gives access to him and in case of lack of access, informs the prosecutor and if he agrees, sends the case to the court for making a legal decision

Article 74- If the guardian has waived conditional or suspended retribution before the execution of retribution, the execution of retribution will be delayed until the result of retribution or reconciliation is determined. If an agreement is reached, if the convict is not detained for another purpose, his release is subject to posting a suitable bond. If the condition is fulfilled or pending against the judge, the execution of the case will be sent to the court in order to determine the penalty. If the finalization of the conditional or suspended transfer depends on the passing of a certain period of time, after the expiration of the said period, the above procedure will be followed

Article 75- If due to the non-recognition of the guardian or the lack of access

to him, a retribution sentence is issued by delegation of the leadership position and the request of the relevant prosecutor, and then during the execution stage of the sentence, the guardian is identified or access to him is obtained, the judge of execution of criminal sentences while issuing a suspension order. The execution of the sentence sends the case to the court to determine the assignment in accordance with Article (424) of the Islamic Penal Code.

Note - The ruling of this article is also valid in the case where the case has not resulted in the issuance of a retribution order and the absentee demands retribution after appearing.

The second topic: How to implement the punishments of termination and retribution of the member

Article 76- The following persons can request the implementation of the retribution of the member:

A- A victim against him or his heirs

b- Forced guardianship of the persons mentioned in paragraph "a" if they are minors or insane

A legacy determined by a forced guardian if the defendant or his heirs are minors or insane and do not have a forced guardian

t- The head of the judiciary or a person authorized by him in compliance with Article (356) of the Islamic Penal Code; If the mentioned persons are minors or insane and do not have a legal guardian or an executor

Note - The guardian cannot make a decision regarding the right of retribution for the people under the guardianship; except with the permission and enforcement of the prosecutor

Article 77- The judge of the execution of criminal sentences is obliged to advise the member of the parties to compromise before the execution of retribution.

Article 78- In the event of compromise or partial remission, whether compensated or not, the judge of the execution of the criminal sentences of the level will send the report of the Majlis and the case to the court in the

.implementation of Article (447) of the Islamic Penal Code

Article 79- The execution of punishments of termination and retribution of the member must be carried out with proper and hygienic means and in conventional ways; in such a way as to cause the least harm to the convict and .not to cause harm to the crime

Note - The judge for the execution of criminal sentences provides the necessary arrangements for the accurate and correct execution of the punishment of the member; so that it is equal to the crime in terms of length, width and depth. In this case, the opinion of a forensic doctor or a trusted .specialist doctor is obtained

Article 80 - During the execution of retribution punishment, the presence of the criminal justice judge, forensic doctor, defendant or deputy legal authority, or his lawyer is necessary. In case of non-appearance of the victim against him or his deputy or failure to introduce a lawyer or representative to execute the member's retribution, the execution of the sentence will be delayed, and if the mentioned persons do not appear for the second time without a valid excuse, if the convict is in custody, with Obtaining proportional .provision is released; Provided that he is not detained for any other reason

Note - The convict is sent to the place of execution of the sentence by the order of the judge of execution of criminal sentences and by the police force under protection. Monitoring the accuracy of the execution and compliance with the necessary formalities with the judge is the execution of criminal .sentences

Article 81 - The convict is sent to the place of execution of the sentence by the order of the judge of execution of criminal sentences and by the police force under protection. Monitoring the accuracy of the execution and compliance with the necessary formalities with the judge is the execution of .criminal sentences

Article 82 - Punishment of the member is carried out without anesthetizing the condemned or anesthetizing the member; Unless this causes the spread of injury or damage to more organs or tissues than the condemned. In this case, after obtaining the opinion of a forensic doctor or a trusted doctor and with the consent of the defendant, the punishment of the convicted member .is carried out with anesthesia or anesthesia

Note - If the crime was committed while the victim was unconscious or unconscious, the member's retribution will be executed upon the request of .the convicted person in each of the above-mentioned situations

Article 83- If the member of the subject of retribution is unhealthy or incomplete, the judge of the execution of criminal sentences after obtaining the opinion of the forensic medicine, will send the case to the court to make a .decision regarding the difference in payment of the payment

Article 84- Before the execution of the sentence of termination or retribution of the member, the judge of execution of criminal sentences must provide the necessary arrangements in terms of the presence of medical staff and the necessary equipment to prevent bleeding and infection and the like. If it is necessary to imprison or detain the convicted person after execution of punishment or retribution, and at the same time there is a need to treat him outside the prison, it will be done according to Article (522) of the Criminal .Procedure Law

Article 85 - If the place of termination or retribution of the member is revoked, the execution of the sentence is canceled and the case is sent to the .court to make a legal decision

Article 86 - If, according to the forensic doctor, the amount of the crime is exceeded in the retribution of the member, and there is no hope of removing the obstacle, the judge of the execution of the criminal sentences will send .the case to the court to determine the assignment

Article 87 - If, according to the medical examiner's judgment, the removal of the obstacle requires a long time, the right to retribution is not lost, and if the convict is in custody due to this sentence, the judge of the enforcement of criminal sentences, in the implementation of Article (507) of the Criminal .Procedure Law, will order a proportionate provision. Exports

Article 88 - If, according to the judgment of the medical examiner, it is not possible to observe equality in length, width and depth with the crime, the judge of the execution of criminal sentences is obliged to explain the provisions of Article (400) of the Islamic Penal Code to the accused, in case of a demand for a lesser amount of retribution. Ask the forensic doctor about the possibility of such retribution and send the case to the court for .determination

Article 89 - If the victim dies due to the spread of the crime or the crime spreads to another member of the victim, the judge of the execution of the criminal sentences will send the case to the court to determine the .assignment

Article 90- If the matter is covered by articles (389) and (390) of the Islamic Penal Code, the judge of the execution of criminal sentences will explain the provisions of these articles to the parties and attach the report of the regulatory assembly signed by them to the case file. In the implementation of Article (389) of the Islamic Penal Code and in case the owner of the right to

retribution requests the execution of retribution in some crimes and forgiveness or reconciliation in others, and also if the owner of the right to retribution based on Article (390) of the Islamic Penal Code with consent If the convict retaliates for a part of the crime and waives or compromises the retribution for the other part, the judge of the execution of the criminal sentences will ask for the opinion of the forensic doctor about the possibility of retribution in the aforementioned manner. If the forensic doctor confirms the possibility of execution of retribution, he executes the issued sentence, otherwise, he sends the case to the court that issued the sentence to determine the duty

Article 91- If the owner of the right to retribution applies for supervision in the execution of retribution, the judge of the execution of criminal sentences will ask for the opinion of the forensic medicine in this regard. If the legal practitioner deems it possible for the owner of the right of retribution to execute retribution correctly without fear of contagion to the soul and other members, the judge of the execution of criminal sentences provides the prerequisites for the execution of retribution by the owner of the right, and otherwise, the legal doctor's opinion is based on the risk of contagion to It declares the soul and the other member to the owner of the right of retribution. In this case, the execution of qisas is dependent on the owner of the right of qisas giving a proxy in the execution of qisas to a person who has the ability to execute it properly; If proxy is not granted, action will be taken according to Article (80) of the regulation

Article 92- After the execution of the sentence, the person convicted of limb retribution cannot proceed with the transplant of his severed limb; Except in the case of the consent of the owner of the right of retribution or his action to link the subject of the crime

Article 93- The initial expenses for the treatment of the convict after execution of retribution or amputation, as well as the cost of treatment in cases where it is necessary to continue his detention for another legal reason, are the responsibility of the government, and in other cases, the responsibility of the convict

Article 94- The method of execution of the limit of amputation of the hands and feet of a warrior is the same as that provided for thieves in Article (278) of the Islamic Penal Code

Article 95- The judge of the execution of criminal sentences, in a suitable period before the execution of amputation, introduces the convict to the forensic medicine in order to verify the absence of legal obstacles to the execution of the punishment. Assuming that a legal obstacle is recognized and the reasons for its removal are available, action will be taken to remove the obstacle and the sentence will be implemented after the removal of the obstacle, otherwise, the implementation of the amputation will be delayed until the obstacle is removed

Article 96- If, according to the medical examiner's diagnosis, the heat or cold of the air causes the wound to spread, the amputation must be done in .moderate weather

The third topic: How to execute the sentence for ransom

Article 97- If the convict is only sentenced to pay the ransom, the judge of the execution of the criminal sentences will summon him and the exact time of the ransom, the exact amount, the method of payment and the possibility of agreeing with the convict in another way according to the article 488) The Islamic Penal Code explains to him. If the parties agree on the method of payment, the judge will place the execution of the criminal judgments in accordance with the provisions of the action agreement and the case under supervision, and otherwise, in the implementation of Article (489), the case will be closed until the payment of the willful crime or up to one year. After the occurrence of the crimes of intentional and pure error, it is placed under supervision. If the convict is in custody in the implementation of the criminal security order, the judge of the execution of criminal sentences takes the necessary action in the implementation of articles (507) and (508) of the .Criminal Procedure Law

Article 98- In cases where the order of criminal security has been issued for multiple accusations and the sentence has been executed for all convictions except ransom; However, if the legal deadline for the payment of dowry has not expired, or if the dowry has not been demanded from the owner of the right, or if it has not resulted in payment, the judge of the execution of .criminal sentences will issue a proportional security order

Article 99- The deadline for payment of dowry is as described in the Islamic Penal Code, and it includes non-deterministic dowry (arsh) and condensed dowry. Before the expiration of the legal deadline, the convicted person can deposit all or part of the ransom to the account declared by the execution of criminal sentences and hand over the receipt. In this case, the convict is responsible for the payment of ransom, and the judge of the execution of the .criminal sentences will inform the convict to take action to receive it

: Penal Code,

Article 100- If the convicted person requests ransom before the deadlines his request will be entered in the file; without the need for a new request for the execution of the sentence after the expiry of the deadline. If the convicted person does not request the execution of the sentence after the expiration of the deadline and the convicted person does not pay the fine, the judge of the execution of criminal sentences will take the necessary action in accordance with Article (541) of the Criminal .Procedure Law

Article 101- When the deadline for payment of the dowry expires before the issuance of the final verdict and the convict demands the dowry, the convict is obliged to pay the dowry in one lump sum if the dowry is not divided. In cases where the convict is not able to pay the ransom within the prescribed

deadlines and has submitted a petition for recovery, the case is sent to the court in accordance with Article (3) of the Law on the Execution of Financial Convictions approved in 2014.

Note - The court determines the installments based on a share of the dowry, and the Criminal Sentence Enforcement Unit takes action according to Article (490) of the Islamic Penal Code. In case of a decision to divide the money based on the Riyal amount, the price at the time of payment will be the calculation criterion.

Article 102- The payment of ransom to a convicted person is subject to the verification of his identity based on valid identity documents by the judge of execution of criminal sentences. In case of the death of the convicted person, the heirs will follow up the executive operation through his deputy, and in cases where the convicted person has no heirs, but the Muslims are his heirs, and the judge who executes the criminal sentences will deposit the collected ransom into an account announced by the judiciary. In case of not identifying the heirs or not being able to reach them, the fee will be deposited into the deposit account of the judiciary.

Article 103- In all cases where the payment of ransom is the responsibility of the perpetrator according to the court order, in case of death or escape of the perpetrator and lack of access to him, according to the Law on the Execution of Financial Convictions approved in 1394, the ransom will be confiscated from the property of the perpetrator and in case of insufficient or lack of property, the case is sent to the court to issue a ruling on the payment of dowry from Baitul-Mal or Aqila.

Article 104- Whenever it becomes possible after the issuance of a verdict to distribute the fine of the convicted person, the judge will proceed with the execution of criminal sentences according to Note (1) of Article (11) of the Law on the Procedure for the Execution of Financial Convictions approved in 2014. If the convicted person requests an adjustment of the installments in terms of the ability of the convicted person, the court will make a decision in this regard with the announcement of the judge of the execution of the criminal sentences.

Article 105- If the perpetrator is the heir of the victim, according to Article (451) of the Islamic Penal Code, he will not inherit from the death penalty, and his share of the inheritance will be paid to other heirs according to the civil law.

Article 106- The ransom of the crime is on the dead body and it is paid immediately. If the convict requests a grace period, the court will give him a suitable grace period, and in case of non-payment within the given grace period, action will be taken according to the Law on the Execution of Financial Convictions approved in 2014.

Article 107- If a forced guardian commits a crime against his guardian, whether a minor or an insane person, according to Article (358) of the Islamic Penal Code, he does not have guardianship in this case, and action will be taken according to Article (356) of the aforementioned law

Article 108- In the case of children sentenced to pay dowry, the judge of execution of criminal sentences will take the necessary enforcement measures by notifying their guardian, guardian or legal guardian as the case may be. If an adult under the age of 18 has been sentenced to pay ransom, he will be summoned along with his legal guardian, guardian or guardian

Article 109- In the implementation of Article (434) of the Islamic Penal Code, if the fugitive is arrested and the prosecutor determines that his continued arrest is not effective in summoning the convict, or in the event that the arrest of the convict cannot be excused, his death or the consent of the owner of the right to retribution to the fugitive's release The prosecutor sends the case to the court. If the opinion of the prosecutor is confirmed and the request of the freedman against or his parents is approved, the court orders the confiscation of the property of the convict or the fugitive in the amount of the ransom and returns the case to the criminal sentence enforcement unit. The judge of the enforcement of criminal sentences, following the legal provisions, will confiscate the property and release the fugitive if he is not in custody for any other reason

Article 110- If the fugitive gives access to the convict after paying the dowry :or from the treasury, the following steps will be taken

A- If the retribution of the soul or member has been waived, the judge of the execution of criminal sentences in the implementation of Article (447) of the Islamic Penal Code and in order to determine the penal punishment and issue a sentence for the return of the dowry to the Bait Al-Mal or the fugitive (in case demand) sends the convict to the court under custody along with the ;case

b- If the payment of ransom is not for the purpose of waiving retribution and the convict is in custody, the right of retribution is reserved for the guardian or the victim, as the case may be; But he must return the money taken before the execution of Qisas. In case of refusal to return the received dowry, the judge will announce the execution of criminal sentences to the court to determine the duty

Article 111- In the implementation of Article (359) of the Islamic Penal Code, if the execution of retribution is not conditional on the rejection of the dowry, the conversion of retribution into dowry is subject to reconciliation with the perpetrator and obtaining his consent. In case the renunciation of the right to retribution is conditional on the demand of ransom by the victim or his guardian, the judge will summon the convict and take his statements. If the convict agrees to the compromise and fulfills the desired condition, the case

will be sent to the court in order to issue a sentence of penal punishment according to the legal regulations, and if not, the retribution will be implemented according to the regulations

Note - In cases where the execution of retribution requires the payment of fines to the convict and the owner of the right to retribution waives his right and consents to the collection of the dowry, the judge of the execution of the criminal judgments shall record the proceedings and according to the Law on the Execution of Financial Convictions approved in 2014 Takes action regarding the collection of money

Article 112- In case Aqila is sentenced to pay money, the judge will identify Aqila and summon her to execute the sentence. In case of presence, the provisions of the verdict will be interpreted wisely and the execution of the verdict will be done according to the relevant laws

Article 113- If the convicts claim that they have no financial ability to pay the sentence, the judge of execution of criminal sentences will conduct the necessary investigation on their financial situation. Therefore, even if one or more of the wise claim to be incompetent, the ruling of this article applies only to him, and the provisions of the ruling will be implemented in accordance with the regulations regarding the share of others

Article 114- If the sane person refuses to pay the dowry despite being financially capable, the criminal judge will take measures to collect the dowry in the amount of the sane person's share of his property

Article 115- In case of death of Aqila after the due date of payment, the dowry is provided from her matric

Article 116- If the convict or the plaintiff claims the obligation to pay the ransom through the insurance, the judge will take the necessary action according to the provisions of the criminal judgments. In accidents caused by vehicles, if the driver is sentenced to pay ransom, the judge will enforce criminal judgments of ransom from the relevant insurance company or bodily injury fund, as the case may be, with the exception of Article (17) of the Law on Compulsory Insurance of Damages Caused to Third Parties It collects the effects of accidents caused by vehicles approved in 1395, and in any case, arresting the driver for non-payment of fines is prohibited

Article 117- In the implementation of the note under Article (551) of the Islamic Penal Code regarding the issue of ransom for a crime against which the perpetrator is not a man, the judge of the execution of criminal sentences shall take the ransom from the convict to the extent of his conviction, and in the case of the difference, he will take the convict along with him. Introduces the necessary documents to the physical damage insurance fund

Article 118- In all cases where the judgment for the payment of ransom has been issued from the treasury, the judge for the execution of criminal sentences sends a copy of the judgment along with other necessary documents for the payment of ransom to the Ministry of Justice. After the payment, the Ministry of Home Affairs will announce the result to the Criminal Enforcement Unit

Article 119- After collecting the dowry, the judge of execution of criminal sentences in cases related to murder and other cases and in cases where there are multiple parents of the victim, shall proceed in the following order: A- If the parents are all senior citizens and have nominated a lawyer or legal

representative If they are, in this case, the fee will be deposited to the account number announced by the lawyer or legal representative, and otherwise, the fee will be paid in proportion to the share of the inheritance of each and to ;the account number announced by them

B- In the case of the indigent guardian, the dowry is paid according to the opinion of the forced guardian or executor, and in the case of the indigent having a guardian, according to the proposal of the guardian and the judgment of the prosecutor, it is spent or saved depending on the jealousy of the indigent. In the absence of a guardian, the fee will be deposited into the .prosecutor's deposit account until the guardian is introduced

Note - If some people are convicted of major crimes and some are minors or .insane, the above clauses will be applied according to the case

The fourth topic: How to implement the punishment of shaving the head

Article 120- The punishment of shaving the head is one of the exclusive rules .for men and it is not implemented for women

Article 121 - Shaving the hair means to shave it completely, and it is not .enough to shave a part of it or to cut the hair short without shaving it

.Note - Shaving is done once with a razor or other similar conventional tools

The fifth topic: How to implement the punishment of whipping

Article 122- The punishment of flogging is carried out by means of a leather strip woven together with a length of one hundred to one hundred and twenty centimeters and a diameter of approximately one and a half centimeters without knots

Article 123- The method of whipping should be such that the blows do not hit the front of the body, the head, face, neck and private parts

Article 124- If whipping is carried out indoors, the air temperature must be moderate, and if it is carried out outdoors, the temperature must not be too cold or too hot. In cold places, the decree is executed in hot hours and in tropical places in cool hours

Article 125- Whipping should not be done in such a way that due to twisting of the whip, the front parts of the body are hit

Article 126- It is forbidden to use any kind of anesthetic or pain reliever before whipping

Article 127- The execution of whipping sentence is carried out under the supervision of the judge of the execution of criminal sentences and is counted by his representative. In cases of doubt in the number of shots, it is placed according to the majority. After the execution of the whipping, the status of the assembly is made and it is signed by the judge of execution of criminal sentences, the execution officer and the convict, and it is attached to the file

Note - The officer who executes the sentence of whipping should not have relative, causal relationship or history of friendship or enmity with the convict or one of the parties to the dispute

Article 128- If the convict faints during the execution of the flogging, the execution of the sentence will be stopped and delayed until he recovers. In this case, if the convict is not in custody for any other reason, the judge of execution of criminal sentences will issue a proportional security order in his case in accordance with Article (507) of the Criminal Procedure Law

Article 129- When a person is sentenced to two or more punishments of whipping, or punishment and punishment, after the execution of the first sentence, the execution of the second sentence is delayed until the place where the whippings were inflicted is healed; Unless the convict wants the execution of the second sentence before recovery, and according to the medical examiner's judgment, the execution of the second sentence in this way is not dangerous for the health of the convict. In the event of a delay in the implementation of the whip, a proportional supply order will be issued

Article 130- The judge of the execution of criminal sentences, in case the convicted person claims that there is a medical obstacle to the execution of the punishment of flogging, he will refer him to the forensic medicine. If, according to the forensic doctor, there is hope to remove the obstacle, the execution of whipping will be postponed until recovery, and otherwise, in punitive whipping, according to Article (502) of the Criminal Procedure Code, and in the case of whipping according to the order of the court, A bunch of sticks or whips (daghath) which is as many strokes as the limit, is hit only once .to the convict; Although not all of them reach his body

Note - If the medical examiner deems it permissible to flog a part of the convict's body, action will be taken based on this opinion and there will be no .questioning

Article 131- Flogging of female convicts is done from the shoulder to the lower back and in an equal and decentralized manner in all the mentioned points. The convict must wear a cover so that his body is not visible and the sentence is executed by an experienced female officer without the presence of .men

Note - If the place of execution of the sentence of whipping is determined by the court decision to be one of the public places, the presence of men does .not prevent the execution of the sentence

Article 132- The maximum flogging of a convicted man standing from shoulder to ankle is carried out evenly and non-concentrated in all the mentioned points and in the extent of fornication, sexual immorality, adultery and drinking alcohol while not wearing any clothing other than the veil of the aurat and in the extent of Qawadi and Qazf are performed on conventional .clothes

Note - The limit of whipping for adultery and adultery is more severe than the limit of drinking wine, and the limit of drinking wine is more severe than the .limit of fornication and begging

Article 133- The clothing of the convict during the execution of whipping must be conventional and it is determined by the judge of the execution of .criminal sentences

Article 134- Taziri whip is applied to the back of the body, except for the head and face, the neck and private parts, in the state where the convict is lying on his stomach and his clothes are normal clothes. The blows of the whip are played uniformly in a assembly and with moderate intensity in such a .way that it does not cause danger to life or disability

Note - In the case of a female convict, the sentence of whipping is carried out by the order of the criminal justice judge and by an experienced female officer without the presence of men in the above manner; Unless the place of execution of the sentence of whipping is one of the public places in the judgment of the court, in which case the presence of men does not prevent the execution of the sentence and the whipping is carried out in a sitting position.

Topic 6: How to implement punishments of banishment and negation of Balad, forced residence and prohibition to stay in a certain place

Article 135- The method of execution of the punishment of prohibition of residence in a certain place or places or compulsory residence in a certain place is according to the "executive regulation on the manner of execution of supplementary punishments subject to Article (23) of the Islamic Penal Code approved by the Head of the Judiciary in 2013". Regarding the execution of the punishment of banishment and negation of Balad, it will be done as described in the following articles.

Note - The list of places that are not suitable for forced residence and deportation and denial of citizenship in terms of political, security, social, etc. conditions was prepared by the ministries of justice, country and information and announced to the judiciary after the approval of the Supreme National Security Council. to be notified to the judicial authorities.

Article 136- The judge of the execution of criminal sentences for the execution of the sentence of banishment or denial of the summons and the provisions of the sentence and the place where he must reside will explain to him by drawing up the assembly form.

Article 137- Sending the person sentenced to exile or negation of knowledge to the designated place, after the judicial representation is arranged by the judge of execution of criminal sentences, is the responsibility of the police force or other relevant judicial officers. In this case, the judge of execution of criminal sentences, by issuing a judicial proxy order, requests the execution of the sentence from the prosecutor's office or the general court of the executive branch of the proxy and sends a copy of the provisions of the proxy order through the computer system related to that authority. The result is also reported to the proxy authority in the same way.

Note 1- If the judge of the execution of criminal sentences agrees, the convict can personally go to the designated place and present himself.

Note 2- If the convict is in prison, the judge of the execution of the criminal sentences will announce to the prison the degree of sentencing to exile or

denial of the sentence, so that after enduring the imprisonment, it will be implemented as described above

Note 3- If the convict is on the run or refuses to go to the place, he will be arrested and sent to the place of execution of the sentence under the order of the judge of execution of criminal sentences

Note 4- If it is not possible to send the convict to the designated place due to a valid excuse such as unforeseen events and illness, the dispatch will be canceled after the obstacle is removed

Note 5 - The beginning of the sentence of deportation or negation of Balad will be from the day of the convict's presence at the place

Article 138- If within one month from the date of sending or presenting the convict to the courthouse of the place of deportation or denial of the result of the actions taken regarding the proxy, the judge of the execution of the criminal sentences assigned to the proxy will follow up the situation and enter the result in the file

Article 139- When the judge is present in the courtroom of the place of deportation or denial, the procuring judge introduces him to the police force of the place and announces the quality of the execution of the sentence in the manner stated in the procuring order, and announces the result to the authority entrusted with the procuring

Article 140- The police force is obliged to record the details of the convict in a special book; Inform the governor and the local information department of the convict's presence and take the necessary precautions until the end of the sentence according to the order of the procuring judge

Article 141- After settling in the designated place, the convict is obliged to announce the address of his residence as soon as possible to the authority executing the sentence and the relevant police force, and every morning and if the distance between the police force and the place of deportation is more than forty kilometers, every Introduce himself to the police force of his place of residence (outpost or police station) once every two days and sign the attendance register. Also, in case of change of address, it should be announced as described above. Supervising the performance of the police force in the implementation of the provisions of this article is the responsibility of the deputy executive judge

Article 142- Employment of a convicted person in a specific and appropriate job or profession in the designated place is unimpeded; Unless the court has prohibited the convict from engaging in a certain job while issuing the

sentence of deportation or denial, in which case he will be under the supervision of the police force according to the regulations. In the case of conviction, the convict does not have the right to meet, socialize and travel with others, as well as the right to use communication devices such as the telephone and the Internet; But it can use national media such as radio, television and domestic authorized publications

Note - Prohibition of intercourse and socializing with others in Nafi Balad does not include the condition of the convict's family. It is forbidden to separate the child under the custody of the woman sentenced to negation, except in the case of proving her incompetence. If this is found, action will be taken according to the relevant laws

Article 143- If it is not possible to prevent the convict from communicating and socializing with others, the judge of the execution of the criminal sentences will reflect the level to the court in order to make a decision in order to make an appropriate decision in the implementation of the ruling of the Supreme Leader (imprisonment in exile)

Article 144- If the person sentenced to exile leaves the place without the permission of the judge of execution of criminal sentences, he will be arrested and returned to the place of execution of the sentence under protection

Article 145- The police force or other judicial officers of the place of execution of the sentence are obliged to report the matter to the judge of execution of criminal sentences as soon as they learn of the unauthorized departure of the convict from the place of exile or denial

Article 146- From the date of entry into force of this regulation, the "regulations on the execution of sentences of execution, stoning, crucifixion, amputation or violation of limbs approved in 1370" and "regulations on the execution of sentences of retribution, stoning, murder, crucifixion, execution and flogging approved 1382" are repealed. is

Article 147- Supervision of the proper implementation of this regulation is with the Prosecutor General of the country

Article 148- This regulation, consisting of 148 articles and 40 notes, was approved by the Head of the Judiciary on 3/26/2018 and is effective from the date of notification

Head of the Judiciary - Seyed Ibrahim Raisi

۱۳۹۸/۳/۲۷

شماره ۹۰۰۰/۲۸۱۱۶/۱۰۰

جناب آقای اکبرپور

رئیس محترم هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور

تصویر آیین نامه شماره ۹۰۰۰/۲۷۸۶۳/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۸/۳/۲۷ ریاست محترم قوه قضائیه در خصوص «نحوه اجرای احکام حدود، سلب حیات، قطع عضو، قصاص نفس و عضو و جرح، دیات، شلاق، تبعید، نفی بلد، اقامت اجباری و منع از اقامت در محل یا محل های معین» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ایفاد می گردد.

مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - محسن محدث

۱۳۹۸/۳/۲۷

شماره ۹۰۰۰/ ۷۸۶۳ ۲/۱۰۰

آیین نامه نحوه اجرای احکام حدود، سلب حیات، قطع عضو، قصاص نفس و عضو و جرح، دیات، شلاق، تبعید، نفی بلد، اقامت اجباری و منع از اقامت در محل یا محل های معین

در اجرای ماده (۲۱۶) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ و ماده (۵۴۹) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ «آیین نامه نحوه اجرای احکام حدود، سلب حیات، قطع عضو، قصاص نفس، عضو و جرح، دیات، شلاق، تبعید، نفی بلد، اقامت اجباری و منع از اقامت در محل یا محل های معین» به شرح مواد آتی ابلاغ میگردد.

فصل اول: مواد عمومی

ماده ۱- اصطلحات و اختصارات به کار رفته در این آیین نامه در معانی زیر است:

الف - قانون مجازات اسلامی: قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲؛

ب - قانون آیین دادرسی کیفری: قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲؛

پ - آیین نامه: آیین نامه نحوه اجرای احکام حدود، سلب حیات، قطع عضو، قصاص نفس، عضو و جرح، دیات، شلاق، تبعید، نفی بلد، اقامت اجباری و منع از اقامت در محل یا محل های معین؛

ت - مجازات سالب حیات: مجازاتی که به منظور پایان دادن به حیات محکوم اعمال و اجرا می شود؛ از قبیل اعدام و قصاص نفس؛

ث - قصاص عضو: قطع یا جرح هر یک از اعضای بدن یا ازاله منافع آن با رعایت شرایط قانونی؛

ج - قطع عضو: قطع هر یک از اعضای بدن در جرایم حدی با رعایت شرایط قانونی؛

چ - تبعید: طرد فرد از محل زندگی خود و الزام وی به سکونت در مکان خاص در موارد مذکور در قانون؛ به نحویکه به طور مستمر تحت مراقبت باشد؛

ح - نفی بلد: طرد فرد از محل زندگی خود و الزام وی به سکونت در مکان خاص؛ بهنحوه - که به طور مستمر تحت مراقبت بوده و مجاز به ترک محل و مراوده و معاشرت با کسی نباشد. این مجازات وفق مقررات قانونی در جرم محاربه قابل اعمال است؛

خ - اقامت اجباری در محل معین: الزام فرد به اقامت در محل معین در مدتی که به موجب حکم دادگاه تعیین می شود؛

د - منع از اقامت در محل معین: اخراج و ممنوعیت فرد از اقامت در محل یا محل های معین در مدتی که به موجب حکم دادگاه تعیین می شود.

ماده ۲. اجرای احکام کیفری و هم چنین ضرر و زیان ناشی از جرم وفق مقررات اجرای احکام مدنی یا دادستان است. در حوزه هایی که معاونت اجرای احکام کیفری در دادسرا تشکیل شده است، این معاونت تحت نظارت و ریاست دادستان اقدام می کند.

تبصره - در حوزه قضایی بخش اجرای احکام به عهده رئیس دادگاه بخش و در غیاب وی با دادرس علی البدل است.

ماده ۳. در اجرای تبصره (۱) ماده (۲۹۶) قانون آیین دادرسی کیفری در مواردی که به علت عدم تشکیل دادگاه کیفری یک در حوزه قضایی، به جرایم داخل در صلاحیت این دادگاه در نزدیک ترین دادگاه کیفری یک آن استان رسیدگی می شود، اجرای احکام به عهده دادرسای محل وقوع جرم است.

ماده ۴. اجرای احکام دادگاه های نظامی با رعایت مفاد ماده (۲) این آیین نامه به عهده

معاونت اجرای احکام دادرسی نظامی مربوط است.

ماده ۵ - احکام لازمالاجرا موضوع ماده (۴۹۰) قانون آیین دادرسی کیفری پس از ابلاغ به همراه اصل پرونده برای اجرا به معاونت اجرای احکام کیفری مربوط و در صورت عدم تشکیل این معاونت، نزد دادستان ارسال می شود.

تبصره - در اجرای مواد (۴۹۰) و (۴۹۳) قانون آیین دادرسی کیفری دادگاه مکلف است در خصوص محکومانی که پرونده نسبت به آنها لازمالاجرا شده است، بدل پرونده را که مفید اجرا باشد تهیه و حسب مورد برای معاونت اجرای احکام کیفری مربوط و یا دادستان ارسال کند.

ماده ۶ - در احکام غیابی چنانچه محکوم مدعی عدم اطلاع از مفاد رأی شود و تقاضای واخواهی کند، قاضی اجرای احکام کیفری از اجرای حکم خودداری و محکوم را به همراه پرونده تحت الحفظ به دادگاه صادرکننده رأی غیابی اعزام و معرفی می نماید.

تبصره - در ایام تعطیل یا در مواردی که به جهت قانونی دسترسی به دادگاه میسر نباشد، قاضی اجرای احکام کیفری به منظور دسترسی به محکوم قرار تأمین کیفری مناسب صادر می کند.

ماده ۷ - قاضی اجرای احکام کیفری به محض وصول پرونده، دستور ثبت آن را صادر و پیش از صدور دستور اجرای حکم، موارد ذیل را احراز، بررسی و در صورت مجلس منعکس میکند:

الف - ابلاغ صحیح حکم و قطعیت یا قابل اجرا بودن آن و نبود مانع قانونی برای اجرا؛

ب - نبود ابهام یا اجمال در حکم؛

پ - استخراج دقیق نوع و میزان محکومیت هر یک از محکومان.

تبصره - در صورت قابل اجرا نبودن حکم به جهت مندرج در بند «الف»، قاضی اجرای احکام کیفری پرونده را با کسر از آمار جهت ابلاغ صحیح رأی به دادگاه اعاده می دهد. همچنین در صورت وجود ابهام یا اجمال در حکم، پس از تشکیل بدل مفید، پرونده را جهت ارشاد به دادگاه ارسال میکند.

ماده ۸ - قاضی اجرای احکام کیفری و رئیس یا معاون زندان مکلف اند پیش از اجرای حکم، هویت محکوم را با توجه به اوراق هویتی معتبر یا دلایل قطعی دیگر و در صورت عدم ارائه و یا عدم دسترسی به اوراق هویتی، از طریق استعلام از اداره ثبت احوال و دیگر مراجع مرتبط، با آنچه در حکم دادگاه آمده است تطبیق داده و مراتب را در پرونده ثبت درج نمایند.

ماده ۹. اجرای حکم فوری است و پس از لازم الاجراء شدن نباید به تأخیر افتد؛ مگر در مواردی که به موجب قانون یا حکم دادگاه به نحو دیگری مقرر شده است.

ماده ۱۰. در صورت حدوث هر یک از موانع قانونی زیر، قاضی اجرای احکام کیفری با تنظیم صورت مجلس و ذکر علت، انجام تشریفات قانونی و حسب مورد پس از اخذ نظر پزشکی قانونی و تأیید این نظر، دستور تعویق اجرای مجازات را تا رفع مانع یا سپری شدن مدت صادر می کند:

الف - دوران بارداری؛

ب - پس از زایمان حداکثر تا شش ماه و صرف نظر از زنده یا مرده بودن مولود؛

پ - پس از زایمان و بیم تلف طفل در صورت اجرای مجازات قصاص نفس و یا بیم تلف و یا آسیب بر وی در صورت اجرای مجازات قصاص عضو مادر؛

ت - دوران شیردهی توسط مادر حداکثر تا رسیدن طفل به سن دو سالگی؛

ث - بیماری جسمی یا روانی محکوم تا زمان بهبودی؛ منوط به آنکه اجرای مجازات موجب تشدید بیماری یا تأخیر در بهبودی شود؛

ج - ایام حیض یا استحاضه و اجرای مجازات شلاق در این ایام؛

چ - جنون پس از صدور حکم قطعی در جرایم تعزیری.

تبصره ۱. در مورد مجازات های مالی، محکوم به از اموال محکوم وصول و در صورت فقدان مال یا عدم دسترسی به آن وفق مقررات قانونی مربوط اقدام می شود.

تبصره ۲. محکوم به حبس یا کسی که به علت عدم پرداخت جزای نقدی در حبس به سر می برد، در صورت جنون تا زمان بهبودی در بیمارستان روانی یا مکان مناسب دیگر نگهداری می شود. این ایام جزء محکومیت وی محاسبه می شود.

ماده ۱۱. قاضی اجرای احکام کیفری پیش از اجرای حکم قصاص عضو یا قطع عضو محکوم را به پزشکی قانونی معرفی می کند تا چنانچه دارای یکی از موانع قانونی باشد، مراتب اعلام شود. در صورت وجود مانع قانونی و ممکن بودن رفع آن، در این خصوص اقدام و حکم اجرا می شود. در غیر این صورت اجرای حکم تا رفع مانع به تعویق می افتد.

ماده ۱۳. شعبه دیوان عالی کشور با وصول تقاضای اعاده دادرسی نسبت به احکام مشتمل بر مجازات سالب حیات و دیگر مجازات های بدنی با رعایت رأی وحدت رویه شماره ۷۴۲ مورخ ۱۳۹۴/۵/۶ هیأت عمومی دیوان عالی کشور، دستور توقف اجرای حکم را می دهد. در دیگر محکومیت های کیفری مانند حبس، صدور دستور توقف اجرای حکم منوط به تجویز اعاده دادرسی از سوی شعبه دیوان عالی کشور است. در اجرای ماده (۴۷۷) قانون آیین دادرسی کیفری، با تجویز اعاده دادرسی توسط رئیس قوه قضاییه، مراتب توسط معاونت قضایی قوه قضاییه جهت توقف اجرای حکم به واحد اجرای احکام مربوط اعلام می گردد.

ماده ۱۳. در مواردی که پرونده به هر دلیلی از شعبه خارج می شود، قاضی اجرای احکام کیفری بدل مفید پرونده مشتمل بر اوراق مهم از جمله قرار ت ا مین کیفری، گزارش تنظیمی در دادگاه تجدیدنظر استان یا دیوان عالی کشور، احکام صادره و مجموع اقدامات اجرایی را تهیه میکند.

ماده ۱۴. در صورت عدم دسترسی به محکوم به رغم اقدامات اجرایی و چنان چه بیم فرار و خروج وی از کشور برود، قاضی اجرای احکام کیفری با رعایت ماده (۳۹۲) قانون آیین دادرسی کیفری مراتب را به دادستانی کل کشور اعلام می کند تا از آن طریق به مراجع ذی ربط ابلاغ گردد. همچنین به محض دستگیری یا حضور محکوم یا منتفی شدن اجرای حکم در موارد قانونی، نسبت به لغو دستور به شرح فوق اقدام می کند.

ماده ۱۵. در مواردی که حکم به اجرای علنی مجازات در مکان معین صادر شده است، حسب تصمیم دادگاه اقدام می شود. چنانچه مکان خاصی برای اجرای علنی مجازات مشخص نشده باشد، محل اجرای مجازات با پیشنهاد قاضی اجرای احکام کیفری و موافقت دادستان تعیین می شود.

ماده ۱۶. در اجرای ماده (۴۹۸) قانون آیین دادرسی کیفری هرگاه شیوه اجرای مجازات در دادنامه تعیین شده باشد، مطابق آن عمل می شود و در غیر این صورت، اجرای رأی وفق این آیین نامه و دیگر مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۱۷. در محکومیت توأمان به مجازات های حد و قصاص، در صورتی که با اجرای حد زمینه اجرای قصاص حذف یا موجبات تأخیر اجرای آن فراهم شود، ابتدا قصاص اجرا می شود؛ همانند مجازات حد سالب حیات و مجازات قصاص نفس و یا قصاص عضو که در این صورت مجازات قصاص ابتدا اجرا می شود.

تبصره ۱. در صورت عدم مطالبه فوری اجرای قصاص یا گذشت مجنی علیه یا ولی دم و یا تبدیل مجازات قصاص به دیه، ابتدا مجازات حد اجرا می شود.

تبصره ۲. اجرای حد قذف در صورت مطالبه فوری صاحب حق بر اجرای دیگر مجازات های حدی مقدم است.

ماده ۱۸. در محکومیت توأمان به مجازات های حد و تعزیر، در صورتی که مجازات حد سالب حیات و تعزیر حق الناس و یا تعزیر معین شرعی باشد و اجرای مجازات تعزیری موجب تأخیر حد نشود، ابتدا مجازات تعزیری و سپس مجازات حد سالب حیات اجرا می شود.

ماده ۱۹. در محکومیت توأمان به مجازات های حد غیرسالب حیات و تعزیر حق الناس و یا تعزیر معین شرعی مانند محکومیت به شلاق حدی و شلاق تعزیری، ابتدا مجازات حدی اجرا می شود.

ماده ۲۰. در محکومیت توأمان به مجازات های قصاص نفس و تعزیر حق الناس یا تعزیر معین شرعی، ابتدا تعزیر اجرا می شود و در صورت محکومیت به مجازات های قصاص عضو و تعزیر حق الناس یا تعزیر معین شرعی، ابتدا مجازات قصاص عضو اجرا می شود.

ماده ۲۱. در محکومیت توأمان به مجازات های سالب حیات غیر از قصاص نفس و حبس، تبعید و یا نفی بلد، فقط مجازات سالب حیات اجرا می شود و حبس و تبعید و نفی بلد مانع اجرای آن نیست. در محکومیت توأمان به مجازات های قصاص نفس و عضو و تبعید یا نفی بلد، تأخیر در اجرای قصاص بنا به جهات قانونی و با رعایت ماده (۴۲۹) قانون مجازات اسلامی، مانع اجرای مجازات تبعید یا نفی بلد نمی شود.

ماده ۲۲. در محکومیت توأمان به مجازات های حبس و قصاص نفس یا عضو، تأخیر در اجرای قصاص بنا به جهات قانونی، مانع اجرای مجازات حبس نمی شود.

ماده ۲۳. در محکومیت توأمان به مجازات مالی و دیگر مجازات ها در یک یا چند پرونده، اجرای مجازات مالی مانع اجرای دیگر مجازات ها نمی باشد.

ماده ۲۴. در اجرای تبصره (۳) ماده (۱۳۲) قانون مجازات اسلامی فقط مجازات اعدام یا رجم حسب مورد اجرا می شود و در صورتی که مجازات رجم به استناد ماده (۲۲۵) این قانون به شلاق تبدیل شود، هر دو مجازات اجرا می شود.

ماده ۲۵. اجرای مجازات های شلاق و قطع عضو هنگام تحمل حبس، تبعید و یا نفی بلد بلامانع است.

ماده ۲۶. در محکومیت توأمان به دو یا چند مجازات غیر از موارد مصرح در قانون و آیین نامه، قاضی اجرای احکام کیفری باید ترتیبی اتخاذ کند که اجرای قسمتی از حکم، زمینه اجرای قسمت دیگر را منتفی نکند.

ماده ۲۷. چنانچه محکوم در زندان باشد، قاضی اجرای احکام کیفری بلافاصله پس از اجرای حکم دستور آزادی فرد را صادر می کند؛ رئیس زندان نیز مکلف است چنانچه محکوم به علت دیگری بازداشت نباشد، وی را فوراً آزاد و مراتب را به قاضی اجرای احکام کیفری اعلام کند.

ماده ۲۸. در اجرای مواد (۱۱۴) قانون مجازات اسلامی و (۵۴۲) قانون آیین دادرسی کیفری، چنانچه محکوم در مرحله اجرای حکم ادعای توبه و یا درخواست عفو کند، قاضی اجرای احکام کیفری پرونده را به دادگاه ارسال می کند. چنانچه دادگاه ندامت و اصلاح مرتکب را اعزاز کند، می تواند عفو محکوم را توسط رئیس قوه قضاییه از مقام رهبری تقاضا نماید.

در این صورت به دستور دادگاه اجرای مجازات تا اعلام نتیجه از سوی کمیسیون عفو، تخفیف و تبدیل مجازات محکومان فقط برای یک بار به تأخیر می افتد. کمیسیون مذکور مکلف است حداکثر ظرف دو ماه به این تقاضا رسیدگی و نتیجه را به دادگاه اعلام کند.

تبصره - قاضی اجرای احکام کیفری یک هفته پیش از اجرای حکم، مفاد این ماده را به محکوم اعلام و تفهیم می کند.

ماده ۲۹. در موارد رجوع شاهد از مفاد شهادت شرعی و یا اثبات بطلان همه یا برخی سوگندها موضوع مواد (۱۹۸) و (۳۴۶) قانون مجازات اسلامی، قاضی اجرای احکام کیفری مراتب را به دادستان اعلام و دادستان در مورد ماده (۱۹۸) رأساً و در خصوص ماده (۳۴۶) پس از موافقت دادگاه تقاضای اعاده دادرسی می نماید.

ماده ۳۰. با شروع به اجرای مجازات حبس، تبعید، نفی بلد، اقامت اجباری و یا اجرای کامل دیگر مجازات ها، قاضی اجرای احکام کیفری از قرار تأمین کیفری یا قرار نظارت قضایی رفع اثر می نماید؛ مگر آن که تأمین سپرده شده مربوط به اتهام انتسابی جدید یا محکومیت‌های اجرا نشده دیگری باشد.

ماده ۳۱. اجرای مجازات های سالب حیات، رجم، قصاص عضو و قطع عضو تحت نظارت مستمر و مستقیم دادستان به عمل می آید. دادستان مکلف است یک هفته پیش از اجرای مجازات های مذکور، مراتب را به رئیس کل دادگستری استان اطلاع دهد.

ماده ۳۲. چنانچه حد قتل یا رجم فقط با اقرار ثابت شده باشد و محکوم در هر مرحله و از جمله هنگام اجرای حکم از اقرار سابق عدول کند و منکر بزه انتسابی شود، قاضی اجرای احکام کیفری در اجرای ماده (۱۷۳) قانون مجازات اسلامی پرونده را به دادگاه صادرکننده حکم ارسال می کند تا ضمن صدور قرار سقوط مجازات، بر اساس مجازات مقرر در این ماده حکم صادر نماید. همچنین قاضی اجرای احکام کیفری پیش از شروع مرحله اجرای حکم، مفاد ماده مذکور را به محکوم تفهیم می کند.

فصل دوم: مواد اختصاصی

مبحث اول: نحوه اجرای مجازات‌های سالب حیات

ماده ۳۳. اجرای قصاص نفس با درخواست اولیای دم و پس از طی مراحل استیذان و اذن مقام رهبری یا نماینده او صورت می پذیرد.

ماده ۳۴. پیش از اجرای حکم، پزشک قانونی یا پزشک معتمد در حضور قاضی اجرای احکام کیفری محکوم را معاینه و در خصوص فقد مانع برای اجرای حکم اعلام نظر می کند.

ماده ۳۵. در صورتی که از نظر وضعیت جسمی مانعی برای اجرای حکم نباشد، قاضی اجرای احکام کیفری به محکوم اطلاع می دهد تا چنانچه تقاضای ملاقات با افرادی را دارد اعلام کند. در صورت تقاضای ملاقات، افراد مورد نظر محکوم به تشخیص قاضی اجرای

احکام کیفری و در صورتی که قبول تقاضا موجب تأخیر اجرای حکم نشود، به زندان دعوت می شوند و رئیس زندان یا معاون وی موجبات ملاقات محکوم با آنان را وفق دستور قاضی اجرای احکام کیفری فراهم می آورد. در صورت ضرورت از مترجم استفاده می شود.

ماده ۳۶. ساعاتی پیش از اجرای مجازات سالب حیات و ترجیحاً شب پیش از اجرای حکم، در صورت رضایت محکوم مراسم مذهبی توسط فرد بصیر و آگاه به مسائل مذهبی و در غیاب ایشان توسط قاضی اجرای احکام کیفری اجرا می شود و به محکوم تفهیم می گردد که چنانچه اظهاراتی مانند توبه یا وصیت دارد، اعلام نماید.

تبصره ۱. وصیت نامه محکوم پس از ملاحظه قاضی اجرای احکام کیفری و اعلام بلامانع بودن تسلیم آن به ورثه، اخذ و ضمیمه پرونده می شود و پس از اجرای حکم، در قبال ارائه رسید به احد از وراثت تسلیم یا به مقصد تعیین شده توسط محکوم ارسال و تصویر آن در پرونده حفظ می گردد.

تبصره ۲. در مورد محکوم غیر مسلمان، آداب دینی و مذهبی مطابق مقررات دین و مذهب وی و توسط رهبر دینی مربوط یا نماینده وی به عمل می آید. عدم حضور رهبر دینی یا نماینده وی مانع اجرای حکم نمی باشد.

ماده ۳۷. نظارت بر صحت اجرای حکم و رعایت تشریفات لازم و جلوگیری از تأخیر یا تعطیل آن بر عهده قاضی اجرای احکام کیفری است. پس از رعایت تشریفات و شرایط مذکور، محکوم با تن ظیم صورت مجلس تحت الحفظ به محل اجرای حکم انتقال می یابد و پس از قرائت مفاد حکم توسط منشی دادگاه، به دستور قاضی اجرای احکام کیفری و با رعایت شرایط مذکور در مواد بعدی، حکم طبق مفاد مندرج در آن به اجرا در می آید.

ماده ۳۸. در صورت تقاضای خوردنی یا آشامیدنی از سوی محکوم، جز در مواردی که تقاضای وی به تشخیص پزشکی قانونی به مصلحت نبوده یا به تشخیص قاضی اجرای احکام کیفری برای تأخیر اجرای حکم باشد، مأموران انتظامی مکلف به تهیه آن می باشند.

ماده ۳۹. در مواردی که محل اجرای حکم در خارج از محیط زندان است، مجازات سالب حیات با تنظیم صورت مجلس و امضای آن توسط قاضی اجرای احکام کیفری، رئیس زندان یا معاون او، پزشک حاضر در محل، منشی دادگاه و فرمانده نیروی انتظامی محل یا معاون او اجرا می شود. رئیس زندان یا معاون او با ملاحظه اوراق هویتی یا دیگر مدارک متقن، هویت زندانی را از حیث تطبیق مشخصات با آن چه در حکم دادگاه آمده است، بررسی و تأیید نموده و ذیل آن را امضاء می کند.

ماده ۴۰. مجازات های اعدام و قصاص نفس به صورت حلق آویز و از طریق طناب دار و یا به شیوه دیگری که کمترین آزار را برای محکوم داشته باشد، اجرا می شود.

ماده ۴۱. زمان اجرای مجازات سالب حیات حین طلوع آفتاب است؛ مگر آن که دادگاه زمان دیگری را تعیین کرده باشد.

ماده ۴۲. مأمور اجرای حکم مکلف است پیش از اجرای حکم، آلات و ادوات اجرا را بررسی

نماید و از استحکام و آماده بودن آن برای اجرای حکم اطمینان حاصل کند. استفاده از وسیله ای غیر از آن چه اجرای حکم اقتضاء دارد و به گونه ای که موجب شکنجه، تعذیب و یا مثله شدن محکوم گردد ممنوع است. همچنین عملیات اجرایی باید توسط افراد آموزش دیده در کمال آرامش و بدون اعمال خشونت انجام شود.

ماده ۴۳. قاضی اجرای احکام کیفری حداقل چهل و هشت ساعت پیش از اجرای مجازات سالب حیات، مراتب را به مقامات و اشخاص زیر اطلاع داده تا جهت انجام وظیفه محوله در محل اجرای حکم حاضر شوند:

الف - قاضی صادرکننده حکم بدوی در صورتی که حضور وی به موجب قانون لازم باشد؛

ب - رئیس زندان یا معاون وی برای تهیه مقدمات اجرای حکم و حفظ نظم محل اجرا؛

پ - فرمانده انتظامی محل یا معاون وی به منظور حفظ نظم محل اجرا و همکاری با مقامات زندان برای تهیه مقدمات اجرا و اجرای مجازات؛

ت - پزشک قانونی و در صورت نبود وی، پزشک معتمد برای معاینه محکوم و اعلام نظر راجع به وضعیت جسمانی وی پیش از اجرا و معاینه جسد پس از اجرای حکم؛

ث - فرد بصیر و آگاه به مسائل مذهبی برای انجام تشریفات دینی و مذهبی و چنانچه دین محکوم از ادیان رسمی شناخته شده در قانون اساسی باشد، نماینده رهبر دینی مربوط؛

ج - منشی دادگاه برای قرائت حکم؛

چ - اولیای دم مقتول یا وکیل یا نماینده آن ها در اجرای قصاص نفس؛

ح - وکیل محکوم؛

خ - شهود در صورتی که حضور آنان به موجب قانون لازم باشد.

تبصره ۱. عدم حضور افراد موضوع بندهای «ث» و «ح» مانع اجرای حکم نمی باشد.

تبصره ۲. حضور افراد کمتر از هجده سال تمام شمسی در محل اجرای حکم جز به تشخیص قاضی اجرای احکام کیفری ممنوع است.

ماده ۴۴. قاضی اجرای احکام کیفری پس از اجرای حکم سالب حیات، مراتب را صورت مجلس کرده و به امضای رئیس زندان یا معاون وی، پزشک قانونی یا پزشک معتمد، اولیای دم یا وکیل یا نماینده آنان (در صورت حضور) و فرمانده انتظامی محل یا معاون وی می‌رساند.

ماده ۴۵. به تشخیص قاضی اجرای احکام کیفری و توسط مقامات زندان یا مأموران انتظامی، فیلم یا تصاویر مراسم اجرای مجازات سالب حیات تهیه و در پرونده محکوم ثبت و نگهداری می‌شود.

ماده ۴۶. انتشار مراتب اجرای حکم مشتمل بر مشخصات محکوم، نوع جرم و خلاصه حکم، در صورتی ممکن است که انتشار مفاد حکم به موجب قانون مجاز باشد. در غیر احکام موضوع ماده (۳۶) قانون مجازات اسلامی، انتشار مفاد حکم سالب حیات و مراتب اجرای آن به تشخیص دادستان و بدون ذکر مشخصات محکوم بلامانع است.

ماده ۴۷. چنانچه محکوم داوطلب اهدای عضو پیش یا پس از اجرای مجازات اعدام باشد و مانع پزشکی برای اهدای عضو موجود نباشد، قاضی اجرای احکام کیفری طبق دستورالعملی اقدام می‌نماید که ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این آیین نامه توسط معاونت حقوقی قوه قضاییه با همکاری وزارت دادگستری و سازمان پزشکی قانونی کشور تهیه شده و به تصویب رئیس قوه قضاییه می‌رسد.

ماده ۴۸. چنانچه پس از اجرای حکم اعدام یا قصاص نفس، مرگ قطعی محکوم به تأیید پزشک حاضر در محل نرسد یا حیات وی احراز شود، اجرای حکم تا سلب کامل حیات ادامه می‌یابد. در صورتی که مرگ محکوم به تأیید پزشک حاضر برسد و سپس حیات وی احراز گردد، حکم اعدام اجرا می‌شود و در قصاص نفس یا درخواست اولیای دم، محکوم مجدد قصاص می‌شود. در فرض اخیر چنانچه ولی دم قاتل را به گونه ای که جایز نیست قصاص کرده باشد و نحوه قصاص منتهی به آسیب محکوم شده باشد، قاضی مجری حکم مفاد ماده (۴۳۸) قانون مجازات اسلامی در خصوص حق متقابل قاتل بر قصاص عضو یا جرح را به طرفین تفهیم می‌کند. هرگاه ولی دم بر اجرای قصاص اصرار داشته باشد، به شرح ذیل اقدام می‌شود:

الف. اگر محکوم از استیفای حق خود منصرف شود، قصاص نفس مجدداً اجرا می‌شود؛

ب. اگر محکوم متقاضی قصاص عضو یا جرح باشد، قاضی اجرای احکام کیفری پیش از اجرای مجدد قصاص نفس پرونده را برای تعیین تکلیف به مرجع ذی صلاح ارسال می‌کند.

ماده ۴۹. پس از اجرای حکم و تأیید مرگ قطعی توسط پزشک قانونی یا پزشک معتمد، جسد تحویل پزشکی قانونی می‌شود تا به خانواده یا بستگان متوفی تحویل گردد و در غیر این صورت، طبق مقررات شرعی و قانونی دفن و هزینه های مربوطه از بیت المال پرداخت می‌شود.

گفتار اول: نحوه اجرای مجازات رجم

ماده ۵۰ - در مواردی که به تشخیص دادستان اجرای مجازات رجم میسر نباشد و دادگاه نیز وفق ماده (۲۲۵) قانون مجازات اسلامی پیشنهاد تبدیل مجازات را به رئیس قوه قضاییه نداده باشد، دادستان مراتب را به دادگاه پیشنهاد می دهد. دادگاه در صورت تأیید، پرونده را از طریق رئیس کل دادگستری استان به معاونت قضایی ارسال می کند. در صورت موافقت رئیس قوه قضاییه با تبدیل مجازات رجم، پرونده جهت صدور حکم جدید به دادگاه ارسال می شود و در صورت عدم موافقت، مقدمات اجرای مجازات رجم فراهم می شود.

ماده ۵۱ - در صورت رضایت محکوم و ساعاتی پیش از اجرای حکم رجم و ترجیحاً در شب اجرا، مراسم مذهبی توسط فرد بصیر و آگاه به مسائل مذهبی و در غیاب وی توسط قاضی اجرای احکام کیفری انجام و به وی تفهیم می شود تا چنانچه اظهاراتی مانند توبه یا وصیت دارد اعلام کند. همچنین انجام غسل میت و تحنيط و تکفین توسط محکوم را به وی یادآوری می کند.

ماده ۵۲ - مرد را هنگام رجم تا نزدیکی کمر و زن را تا سینه در گودال قرار می دهند به- نحویکه دست ها خارج از گودال و آزاد باشد.

ماده ۵۳ - در اجرای مجازات رجم بزرگی سنگ نباید به اندازه ای باشد که محکوم با اصابت یک یا دو عدد کشته شود. هم چنین کوچکی آن نباید به اندازه ای باشد که عنوان سنگ بر آن صدق نکند.

ماده ۵۴ - قاضی اجرای احکام کیفری پیش از اجرای مجازات رجم با هماهنگی مأموران ذی ربط اقدامات انجام یافته به شرح مواد فوق را بررسی کرده و در صورت تأیید، مراتب را برای ضبط در پرونده صورت مجلس می کند.

ماده ۵۵ - هرگاه زناى محصنه با اقرار یا علم قاضی ثابت شده باشد، هنگام رجم ابتدا قضات صادرکننده حکم بدوی سنگ می زنند و سپس دیگران و در صورتی که با شهادت شهود ثابت شده باشد، ابتدا شهود و سپس قضات صادرکننده حکم بدوی و پس از آن دیگران سنگ می زنند.

تبصره ۱- چنان چه در اجرای ماده (۴۷۷) قانون آیین دادرسی کیفری، قضات دیوان عالی کشور رأی قطعی صادر نمایند، ابتدا قضات صادرکننده این حکم سنگ می زنند.

تبصره ۲- عدم حضور یا عدم اقدام قضات صادرکننده حکم یا برخی از آنان برای زدن اولین سنگ مانع اجرای حد نیست.

ماده ۵۶ - حضور شهود هنگام اجرای حد رجم ضروری است؛ اما غیبت یا عدم اقدام آنان به زدن سنگ، موجب سقوط حد نیست.

ماده ۵۷ - هرگاه محکوم به رجم از گودالی که در آن قرار گرفته فرار کند، در صورتی که زناى او با شهادت ثابت شده باشد، برای اجرای حد رجم برگردانده می شود و اگر با علم قاضی یا اقرار ثابت شده باشد، محکوم برگردانده نمی شود.

گفتار دوم: نحوه اجرای مجازات صلب

ماده ۵۸ - در اجرای حد صلب محکوم را در فضای باز به چوبه دار که شبیه صلیب است آویزان می کنند؛ بهنحویکه پشت به صلیب و رو به قبله بوده و پاهایش مقداری از زمین فاصله داشته باشد. همچنین دست های محکوم را به دو چوبه افقی و پاهایش را به چوبه عمودی بسته و به مدت سه روز تحت حفاظت و مراقبت مأموران به همان حال رها می کنند.

تبصره ۱- نحوه بستن محکوم نباید به گونه ای باشد که موجب مرگ مصلوب شود.

تبصره ۲- منظور از سه روز، سه روز و دو شب داخل آن است و با غروب آفتاب روز سوم، محکوم از چوبه دار پایین آورده می شود. چنان چه فوت مصلوب زودتر از سه روز محرز گردد، جسد برای انجام مراسم مذهبی و کفن و دفن پایین آورده می شود.

ماده ۵۹ - اگر مصلوب پس از سه روز فوت نکرده باشد، او را رها می کنند و چنان چه نیازمند ارائه خدمات پزشکی باشد، اقدامات درمانی بلامانع است و در صورت فوت مطابق ماده (۴۹) آیین نامه اقدام می شود.

گفتار سوم: نحوه اجرای مجازات قصاص نفس

ماده ۶۰ - قاضی اجرای احکام کیفری پیش از اجرای حکم قصاص نفس مکلف است طرفین را به سازش توصیه نماید.

ماده ۶۱ - در اجرای ماده (۳۸۳) قانون مجازات اسلامی، چنان چه محکوم به قصاص نفس بیش از یک نفر را به قتل رسانیده باشد و ولی دم احد از مقتولان خواهان قصاص باشد و اولیای دم دیگر مقتولان تعیین تکلیف نکرده باشند، قاضی اجرای احکام کیفری ضمن اخطار به آنان مجازات قصاص را اجرا می کند.

ماده ۶۲ - هرگاه به جهاتی مانند مصالحه بر تأخیر اجرا، گذشت مشروط و یا معلق، اجرای قصاص به تعویق افتد، با رفع مانع و مطالبه صاحب حق قصاص، قاضی اجرای احکام کیفری مقدمات قانونی اجرای قصاص را فراهم می آورد.

ماده ۶۳ - در صورت گذشت قطعی و منجز همه صاحبان حق قصاص، قاضی اجرای احکام کیفری مراتب را صورت مجلس کرده و در اجرای ماده (۴۴۷) قانون مجازات اسلامی پرونده را جهت تعیین تکلیف نسبت به جنبه عمومی جرم به دادگاه صادرکننده رأی بدوی ارسال می دارد.

ماده ۶۴ - در صورتی که محکوم و مجنی علیه هر دو غیر مسلمان باشند و محکوم پیش

از اجرای قصاص ادعا نماید که مسلمان شده است، قاضی اجرای احکام کیفری ضمن توقف اجرای حکم، پرونده را در اجرای تبصره (۲) ماده (۳۱۰) قانون مجازات اسلامی به دادگاه ارسال می کند.

ماده ۶۵ - اجرای قصاص منوط به استیفای آن از ناحیه کسانی است که طبق قانون مجازات اسلامی ولی دم محسوب می شوند و یا حق استیفای قصاص را دارا هستند. قاضی اجرای احکام کیفری پیش از اجرای قصاص درخواست کتبی افراد مذکور را اخذ، مراتب را صورت مجلس نموده و برای درج در پرونده به امضای آنان می رساند.

تبصره - در صورت عدم مراجعه ولی دم برای استیفای قصاص بدون عذر موجه یا ناتوانی وی از پرداخت فاضل دیه و یا به جهت انتظار برای بلوغ یا افاقه ولی دم، مطابق ماده (۴۲۹) قانون مجازات اسلامی اقدام می شود.

ماده ۶۶ - اگر موضوع مشمول مواد (۳۵۶) یا (۴۲۴) قانون مجازات اسلامی باشد، دادستان پرونده را جهت اتخاذ تصمیم قانونی نزد رئیس قوه قضاییه ارسال می کند.

ماده ۶۷ - چنانچه ولی دم صغیر یا مجنون پیش از اجرای قصاص کبیر یا عاقل شود، قاضی اجرای احکام کیفری نظر وی را در خصوص اجرای قصاص نفس اخذ و در صورتی که نظر بر عفو یا مصالحه داشته باشد، بر این اساس اقدام می کند.

ماده ۶۸ - در اجرای ماده (۴۲۳) قانون مجازات اسلامی به متقاضی قصاص اخطار می شود ظرف مهلت مناسبی که توسط قاضی اجرای احکام کیفری تعیین می شود و بیشتر از دو ماه نخواهد بود، سهم دیه ذی حق را پرداخت کند. این مهلت با درخواست خواهان قصاص برای یک نوبت و حداکثر تا یک ماه دیگر قابل تمدید است. پس از واریز سهم دیه به حساب صندوق سپرده دادگستری، حسب درخواست متقاضی قصاص حکم اجرا می شود.

ماده ۶۹ - استیذان قصاص نفس باید متضمن موارد ذیل باشد:

الف - مشخصات پرونده؛

ب - مشخصات هویتی محکوم، مقتول و اولیای دم اعم از کبیر و محجور به همراه مستندات آن شامل تصویر شناسنامه، کارت ملی، گواهی حصر وراثت و گواهی رشد ولی دم بالغ کمتر از هجده سال تمام شمسی؛

پ - محل و تاریخ وقوع جنایت و انگیزه و کیفیت ارتکاب آن؛

ت - ادله اثبات کننده جنایت (اقرار، شهادت، قسامه و علم قاضی)؛

ث - نحوه پرداخت یا تودیع سهم دیه محجور به همراه تصویر مستندات آن؛

ج - نحوه پرداخت فاضل دیه در موارد مصرح قانونی به همراه تصویر مستندات آن؛

چ - نحوه پرداخت سهم دیه اولیای دم خواهان دیه به همراه تصویر مستندات آن و یا مستند موافقت آن ها با دریافت دیه پس از اجرای قصاص نفس؛

ح - تصویر دادنامه های بدوی و قطعی ابلاغ شده به محکوم یا وکیل وی؛

خ - درخواست کتبی اولیای دم یا مجنی علیه برای اجرای قصاص؛

د - مشخصات و امضای تنظیمکننده فرم استیذان و قاضی اجرای احکام کیفری؛

ذ - دیگر مدارک به تشخیص قاضی اجرای احکام کیفری.

ماده ۷۰. پس از صدور اذن به قصاص نفس از سوی ولی امر یا مقام مأذون از طرف وی، قاضی اجرای احکام کیفری صاحبان حق قصاص را برای اجرای قصاص در زمان مشخص دعوت می کند. مباشرت در اجرای قصاص با صاحبان حق است. آنان می توانند به منظور اجرای حکم شخصاً حاضر شده یا به یکی از اولیای دم یا شخص دیگر نیابت دهند.

تبصره - چنانچه هیچ یک از صاحبان حق قصاص یا نایب آنان در روز اجرا و در ساعت تعیین شده حضور نیابند، اجرای حکم به تأخیر می افتد. در صورت عدم حضور آنان بدون عذر موجه در نوبت دوم و یا امتناع از اجرای قصاص بدون عذر موجه، قاضی اجرای احکام کیفری در اجرای ماده (۴۲۹) قانون مجازات اسلامی مراتب را جهت اتخاذ تصمیم قانونی به دادگاه اعلام می کند.

ماده ۷۱. چنانچه محکوم به قصاص نفس متقاضی اجرای حکم به شیوه اهدای عضو باشد و همه اولیای دم با آن موافق باشند، مطابق مقررات مذکور در ماده (۴۷) آیین نامه اقدام می شود.

ماده ۷۲. هرگاه اولیای دم تمکن مالی برای پرداخت فاضل دیه نداشته باشند و دادستان موضوع را مصداق ماده (۴۲۸) قانون مجازات اسلامی تشخیص دهد، به منظور صدور دستور پرداخت دیه از بیت المال پرونده را از طریق رئیس کل دادگستری استان به دفتر رئیس قوه قضاییه ارسال می کند. پس از تأیید ایشان، دادستان در جهت پرداخت دیه از بیت المال اقدامات لازم را انجام می دهد. حکم قصاص پس از پرداخت دیه به صاحبان حق طبق مقررات اجرا می شود.

ماده ۷۳. در صورتی که محکوم به قصاص نفس به هر علتی فوت کند و یا به جهت فرار

دسترسی به وی ناممکن شود، در اجرای ماده (۴۳۵) قانون مجازات اسلامی قاضی اجرای احکام کیفری، در فرض فرار محکوم بدواً تحقیقات و اقدامات قانونی لازم را برای دسترسی به وی به عمل می آورد و در صورت احراز عدم دسترسی، مراتب را به دادستان اعلام و صورت موافقت وی، پرونده را برای اتخاذ تصمیم قانونی به دادگاه ارسال می کند.

ماده ۷۴. چنان چه ولی دم پیش از اجرای قصاص نفس به صورت مشروط یا معلق از قصاص نفس گذشت کرده باشد، اجرای قصاص تا قطعی شدن نتیجه گذشت یا مصالحه به تأخیر می افتد. در صورت حصول توافق، چنانچه محکوم به جهت دیگری بازداشت نباشد، آزادی وی منوط به سپردن وثیقه مناسب می باشد. در صورت تحقق شرط یا معلق علیه قاضی اجرای احکام پرونده را به منظور تعیین مجازات تعزیری به دادگاه ارسال می کند. هرگاه قطعی شدن گذشت مشروط یا معلق منوط به سپری شدن مدت زمان معین باشد، پس از انقضای مدت مذکور نیز به شرح فوق اقدام می شود.

ماده ۷۵. اگر به جهت شناخته نشدن ولی دم یا عدم دسترسی به وی، با تفویض مقام رهبری و درخواست دادستان مربوط حکم قصاص صادر شود و سپس در مرحله اجرای حکم ولی دم شناسایی یا به وی دسترسی حاصل شود، قاضی اجرای احکام کیفری ضمن صدور دستور توقف اجرای حکم، پرونده را در اجرای ماده (۴۲۴) قانون مجازات اسلامی برای تعیین تکلیف به دادگاه ارسال می کند.

تبصره - حکم این ماده در موردی که پرونده به صدور حکم قصاص منتهی نشده و ولی دم غایب پس از حضور مطالبه قصاص می کند نیز جاری است.

مبحث دوم: نحوه اجرای مجازات های قطع و قصاص عضو

ماده ۷۶. اشخاص ذیل می توانند اجرای قصاص عضو را درخواست کنند:

الف - مجنی علیه یا ورثه او؛

ب - ولی قهری افراد مذکور در بند «الف» در صورتی که صغیر یا مجنون باشند؛

پ - وصی تعیین شده از سوی ولی قهری در صورتی که مجنی علیه یا ورثه وی صغیر یا مجنون باشند و ولی قهری نیز نداشته باشند؛

ت - رئیس قوه قضاییه یا فرد مأذون از طرف ایشان با رعایت ماده (۳۵۶) قانون مجازات اسلامی؛ در صورتی که افراد مذکور صغیر یا مجنون باشند و ولی قهری و وصی نیز نداشته باشند.

تبصره - قیم نمی تواند در خصوص حق قصاص برای افراد تحت قیمومت اتخاذ تصمیم کند؛ مگر با اذن و تنفیذ دادستان.

ماده ۷۷. قاضی اجرای احکام کیفری موظف است پیش از اجرای قصاص عضو طرفین را به سازش توصیه کند.

ماده ۷۸. در صورت مصالحه یا گذشت منجز اعم از معوض یا غیرمعوض، قاضی اجرای احکام کیفری مراتب را صورت مجلس و پرونده را در اجرای ماده (۴۴۷) قانون مجازات اسلامی به دادگاه ارسال می کند.

ماده ۷۹. اجرای مجازات های قطع و قصاص عضو باید با ابزار بهداشتی و مناسب و به شیوه های متعارف به عمل آید؛ بهنحویکه کمترین آزار را بر محکوم وارد کند و موجب آسیب زاید بر جنایت نشود.

تبصره - قاضی اجرای احکام کیفری تمهیدات لازم را برای اجرای دقیق و صحیح قصاص عضو فراهم می کند؛ بهنحویکه از حیث طول و عرض و عمق مساوی با جنایت باشد. در این مورد نظر پزشک قانونی یا پزشک متخصص معتمد اخذ می شود.

ماده ۸۰. هنگام اجرای مجازات قصاص عضو حضور قاضی اجرای احکام کیفری، پزشک قانونی، مجنی علیه یا قائم مقام قانونی و یا وکیل وی ضروری است. در صورت عدم حضور مجنی علیه یا قائم مقام وی یا عدم معرفی وکیل یا نماینده برای اجرای قصاص عضو، اجرای حکم به تأخیر می افتد و چنان چه اشخاص مذکور در مرتبه دوم نیز بدون عذر موجه حاضر نشوند در صورتی که محکوم در بازداشت باشد، با اخذ تأمین متناسب آزاد می شود؛ مشروط بر آن که به جهت دیگری بازداشت نباشد.

تبصره - محکوم به دستور قاضی اجرای احکام کیفری و توسط نیروی انتظامی تحت الحفظ به محل اجرای حکم اعزام می شود. نظارت بر صحت اجرا و رعایت تشریفات لازم با قاضی اجرای احکام کیفری است.

ماده ۸۱. محکوم به دستور قاضی اجرای احکام کیفری و توسط نیروی انتظامی تحت الحفظ به محل اجرای حکم اعزام می شود. نظارت بر صحت اجرا و رعایت تشریفات لازم با قاضی اجرای احکام کیفری است.

ماده ۸۲. قصاص عضو بدون بیهوش کردن محکوم یا بی حس کردن عضو اجرا می شود؛ مگر آن که این امر سبب گسترش جراحت و یا ورود آسیب به عضو یا بافت بیشتری از محکوم شود. در این صورت با اخذ نظر پزشک قانونی یا پزشک معتمد و با رضایت مجنی علیه، قصاص عضو با بیهوشی و یا بی حسی محکوم به عمل می آید.

تبصره - در صورتی که جنایت در حال بیهوشی یا بی حسی مجنی علیه واقع شده باشد، درخواست محکوم قصاص عضو حسب مورد در هر یک از وضعیتهای فوقالذکر اجرا می شود.

ماده ۸۳. چنان چه عضو موضوع قصاص ناسالم یا ناقص باشد، قاضی اجرای احکام

کیفری پس از اخذ نظر پزشکی قانونی مراتب را صورت مجلس و در اجرای ماده (۳۹۷) قانون مجازات اسلامی پرونده را برای اتخاذ تصمیم پیرامون مابه التفاوت دیه به دادگاه ارسال می کند.

ماده ۸۴ - پیش از اجرای حکم قطع یا قصاص عضو، قاضی اجرای احکام کیفری باید تمهیدات لازم را از حیث حضور کادر پزشکی و تجهیزات مورد نیاز برای جلوگیری از خونریزی و عفونت و مانند آن فراهم کند. چنان چه پس از اجرای قطع یا قصاص عضو، حبس یا بازداشت محکوم ضروری باشد و همزمان نیاز به مداوای وی در خارج از زندان باشد، مطابق ماده (۵۲۲) قانون آیین دادرسی کیفری اقدام می شود.

ماده ۸۵ - چنانچه محل قطع یا قصاص عضو زایل شده باشد، اجرای حکم منتفی است و پرونده جهت اتخاذ تصمیم قانونی به دادگاه ارسال می گردد.

ماده ۸۶ - در صورتی که به تشخیص پزشک قانونی در قصاص عضو بیم تجاوز از میزان جنایت بود و امیدی به رفع مانع نباشد، قاضی اجرای احکام کیفری پرونده را برای تعیین تکلیف به دادگاه ارسال می کند.

ماده ۸۷ - اگر به تشخیص پزشکی قانونی رفع مانع مستلزم گذشت زمان طولانی باشد، حق قصاص از بین نمی رود و چنان چه محکوم از بابت این حکم در بازداشت باشد، قاضی اجرای احکام کیفری در اجرای ماده (۵۰۷) قانون آیین دادرسی کیفری قرار تأمین متناسب صادر می کند.

ماده ۸۸ - اگر به تشخیص پزشکی قانونی در قصاص رعایت تساوی در طول، عرض و عمق با جنایت ممکن نباشد، قاضی اجرای احکام کیفری مکلف است پس از تفهیم مفاد ماده (۴۰۰) قانون مجازات اسلامی به مجنی علیه، در صورت مطالبه قصاص کمتر، نظر پزشکی قانونی را درباره امکان چنین قصاصی استعلام و پرونده را برای تعیین تکلیف به دادگاه ارسال کند.

ماده ۸۹ - اگر مجنی علیه پیش از اجرای قصاص بر اثر سرایت جنایت فوت کند یا جنایت به عضو دیگر او سرایت نماید، قاضی اجرای احکام کیفری پرونده را برای تعیین تکلیف به دادگاه ارسال می کند.

ماده ۹۰ - در صورتی که موضوع مشمول مواد (۳۸۹) و (۳۹۰) قانون مجازات اسلامی باشد، قاضی اجرای احکام کیفری مفاد این مواد را به طرفین تفهیم و صورت مجلس تنظیمی را که به امضای آنان رسانیده، ضمیمه پرونده می کند. در اجرای ماده (۳۸۹) قانون مجازات اسلامی و در صورت تقاضای صاحب حق قصاص مبنی بر اجرای قصاص در برخی جنایات و گذشت یا مصالحه در برخی دیگر و هم چنین در صورتی که صاحب حق قصاص بر اساس ماده (۳۹۰) قانون مجازات اسلامی با رضایت محکوم قسمتی از جنایت را قصاص کند و از قصاص قسمت دیگر گذشت یا مصالحه نماید، قاضی اجرای احکام کیفری نظر پزشکی قانونی را درباره امکان قصاص به نحو مذکور استعلام می کند. در صورت تأیید امکان اجرای قصاص توسط پزشک قانونی، حکم صادره را اجرا و در غیراین صورت پرونده برای تعیین تکلیف به دادگاه صادرکننده حکم ارسال می کند.

ماده ۹۱ - در صورتی که صاحب حق قصاص متقاضی مباشرت در اجرای قصاص باشد، قاضی اجرای احکام کیفری نظر پزشکی قانونی را در این باره استعلام می کند. چنان چه

پزشک قانونی اجرای صحیح قصاص توسط صاحب حق قصاص بدون بیم سرایت به نفس و عضو دیگر را ممکن بدانند، قاضی اجرای احکام کیفری مقدمات اجرای قصاص توسط صاحب حق را فراهم می کند و در غیر این صورت نظر پزشک قانونی دایر بر بیم سرایت به نفس و عضو دیگر را به صاحب حق قصاص اعلام می کند. در این صورت اجرای قصاص منوط به آن است که صاحب حق قصاص به فردی که توانایی اجرای صحیح آن را دارد نیابت در اجرای قصاص دهد؛ در صورت عدم اعطای نیابت طبق ماده (۸۰) آیین نامه اقدام می شود.

ماده ۹۲. محکوم به قصاص عضو پس از اجرای حکم نمی تواند نسبت به پیوند عضو قطع شده خود اقدام کند؛ مگر در صورت رضایت صاحب حق قصاص یا اقدام وی به پیوند عضو موضوع جنایت.

ماده ۹۳. هزینه های اولیه برای مداوای محکوم پس از اجرای قصاص یا قطع عضو و هم چنین هزینه درمان در مواردی که ادامه بازداشت وی به دلیل قانونی دیگری لازم باشد، بر عهده دولت و در دیگر موارد بر عهده محکوم است.

ماده ۹۴. نحوه اجرای حد قطع دست و پای محارب همان است که در ماده (۲۷۸) قانون مجازات اسلامی برای سارق پیش بینی شده است.

ماده ۹۵. قاضی اجرای احکام کیفری در مدت مناسب پیش از اجرای قطع عضو، محکوم را به منظور احراز نبود موانع قانونی برای اجرای مجازات به پزشکی قانونی معرفی می کند. در فرض تشخیص مانع قانونی و فراهم بودن موجبات رفع آن، در جهت رفع مانع اقدام و پس از رفع حکم اجرا می شود و در غیر این صورت تا برطرف شدن مانع، اجرای قطع عضو به تأخیر می افتد.

ماده ۹۶. چنان چه به تشخیص پزشکی قانونی گرمی یا سردی هوا موجب سرایت زخم شود، قطع عضو باید در هوای معتدل انجام گیرد.

مبحث سوم: نحوه اجرای محکومیت به دیه

ماده ۹۷. چنان چه محکوم صرفاً به پرداخت دیه محکوم شده باشد، قاضی اجرای احکام کیفری وی را احضار و زمان حال شدن دیه، مبلغ دقیق، نحوه پرداخت و امکان توافق با محکومله به نحو دیگری را وفق ماده (۴۸۸) قانون مجازات اسلامی به او تفهیم میکند. در صورت توافق طرفین بر نحوه پرداخت، قاضی اجرای احکام کیفری با لحاظ مفاد توافق اقدام و پرونده را در وقت نظارت قرار میدهد و در غیر این صورت در اجرای ماده (۴۸۹) پرونده را تا زمان حال شدن دیه جنایت عمدی و یا تا یک سال پس از زمان وقوع جنایات شبه عمد و خطای محض در وقت نظارت قرار می دهد. در صورتی که محکوم در اجرای قرار تأمین کیفری در بازداشت باشد، قاضی اجرای احکام کیفری در اجرای مواد (۵۰۷) و (۵۰۸) قانون آیین دادرسی کیفری اقدام لازم را به عمل می آورد.

ماده ۹۸. در مواردی که قرار تأمین کیفری برای اتهامات متعدد صادر و حکم نسبت به همه محکومیت ها غیر از دیه اجرا شده باشد؛ اما مهلت قانونی برای پرداخت دیه به اتمام نرسیده باشد یا دیه از ناحیه صاحب حق مطالبه نشده و یا در صورت مطالبه به پرداخت منتهی نشده باشد، قاضی اجرای احکام کیفری قرار تأمین متناسب صادر می کند.

ماده ۹۹. مهلت پرداخت دیه به شرح مذکور در قانون مجازات اسلامی است و شامل دیه غیر مقدر (ارش) و دیه تغلیظ شده نیز می باشد. محکوم می تواند پیش از انقضای مهلت قانونی نسبت به واریز تمام یا بخشی از دیه به حساب اعلامی از سوی اجرای احکام کیفری اقدام کند و رسید آن را تحویل دهد. در این صورت دمه محکوم نسبت به دیه پرداختی بری است و قاضی اجرای احکام کیفری مراتب را به محکوم له اعلام می کند تا نسبت به دریافت آن اقدام کند.

ماده ۱۰۰. چنان چه محکوم له پیش از رسیدن مواعد مذکور در قانون مجازات اسلامی تقاضای دیه نماید، درخواست وی در پرونده درج می شود؛ بدون آن که پس از انقضای مواعد نیازی به درخواست جدید برای اجرای حکم باشد. هرگاه محکوم له پس از انقضای مواعد تقاضای اجرای حکم را نکند و محکوم نیز دیه را نپردازد، قاضی اجرای احکام کیفری در اجرای ماده (۵۴۱) قانون آیین دادرسی کیفری اقدام لازم را به عمل می آورد.

ماده ۱۰۱. هرگاه تا صدور حکم قطعی مواعد پرداخت دیه به پایان برسد و محکوم له دیه را تقاضا کند، محکوم مکلف است در صورت عدم تقسیط دیه، آن را به صورت یک جا پرداخت کند. در مواردی که محکوم قادر به پرداخت دیه در مهلت های مقرر نبوده و دادخواست اعسار تقدیم کرده باشد، پرونده در اجرای ماده (۳) قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۹۴ به دادگاه ارسال می شود.

تبصره - دادگاه اقساط را بر اساس سهمی از دیه تعیین می نماید و واحد اجرای احکام کیفری مطابق ماده (۴۹۰) قانون مجازات اسلامی اقدام می کند. در صورت حکم به تقسیط دیه بر اساس مبلغ ریالی، بهای زمان پرداخت معیار محاسبه خواهد بود.

ماده ۱۰۲. پرداخت دیه به محکوم له منوط به احراز هویت وی بر اساس مدارک هویتی معتبر توسط قاضی اجرای احکام کیفری است. در صورت فوت محکوم له، ورثه به قائم مقامی وی عملیات اجرایی را پیگیری می کنند و در مواردی که محکوم له فاقد ورثه باشد، ولی امر مسلمین وارث او است و قاضی اجرای احکام کیفری دیه وصول شده را به حساب اعلامی از سوی قوه قضاییه واریز می کند. در صورت عدم شناسایی وارث یا عدم دسترسی به آنان، دیه به حساب سپرده قوه قضاییه واریز می شود.

ماده ۱۰۳. در تمام مواردی که به موجب حکم دادگاه پرداخت دیه بر عهده مرتکب است، در صورت فوت و یا فرار مرتکب و عدم دسترسی به وی، مطابق قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۹۴ دیه از اموال مرتکب استیفا می شود و در صورت عدم کفایت یا فقدان اموال، پرونده برای صدور حکم به پرداخت دیه حسب مورد از بیت المال یا عاقله به دادگاه ارسال می شود.

ماده ۱۰۴. هرگاه پس از صدور حکم مبنی بر تقسیط دیه محکوم متمکن شود، قاضی اجرای احکام کیفری وفق تبصره (۱) ماده (۱۱) قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۹۴ اقدام می کند. چنان چه محکوم له به لحاظ تمکن محکوم تعدیل اقساط را خواستار شود، با اعلام قاضی اجرای احکام کیفری، دادگاه در این خصوص اتخاذ تصمیم می کند.

ماده ۱۰۵. در صورتی که مرتکب وارث مقتول باشد، مطابق ماده (۴۵۱) قانون مجازات اسلامی از دیه قتل ارث نمی برد و سهم الارث او از دیه طبق قانون مدنی به دیگر ورثه

پرداخت می شود.

ماده ۱۰۶. دیه جنایت بر میت حال است و فوری پرداخت می شود. چنان چه محکوم تقاضای مهلت نماید، دادگاه مهلت مناسبی به وی می دهد و در صورت عدم پرداخت در مهلت اعطایی، وفق قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۹۴ اقدام می شود.

ماده ۱۰۷. چنان چه ولی قهری مرتکب جنایت نسبت به مولیعلیه خود اعم از صغیر یا مجنون شود، به موجب ماده (۳۵۸) قانون مجازات اسلامی در این مورد ولایت ندارد و مطابق ماده (۳۵۶) قانون مذکور اقدام می شود.

ماده ۱۰۸. در مورد اطفال محکوم به پرداخت دیه، قاضی اجرای احکام کیفری با اخطار به ولی، قیم یا سرپرست قانونی آن ها حسب مورد اقدامات اجرایی لازم را به عمل می آورد. چنان چه فرد بالغ کمتر از هجده سال تمام شمسی محکوم به پرداخت دیه شده باشد به همراه ولی، قیم یا سرپرست قانونی احضار میشود.

ماده ۱۰۹. در اجرای ماده (۴۳۴) قانون مجازات اسلامی، چنان چه فراری دهنده بازداشت شود و به تشخیص دادستان ادامه بازداشت وی در احضار محکوم مؤثر نباشد و یا در صورت متعذر شدن دستگیری محکوم، فوت وی و یا رضایت صاحب حق قصاص به آزادی فراری دهنده، دادستان پرونده را به دادگاه ارسال می کند. در صورت تأیید نظر دادستان و تقاضای مجنی علیه یا اولیای دم، دادگاه دستور توقیف اموال محکوم یا فراری دهنده را به میزان دیه صادر و پرونده را به واحد اجرای احکام کیفری اعاده می دهد. قاضی اجرای احکام کیفری با رعایت مقررات قانونی، نسبت به توقیف اموال اقدام نموده و فراری دهنده را چنان چه به سبب دیگری در بازداشت نباشد، آزاد می کند.

ماده ۱۱۰. چنان چه پس از پرداخت دیه از سوی فراری دهنده و یا از محل بیت المال به محکوم دسترسی حاصل شود، به ترتیب زیر اقدام می شود:

الف. چنان چه نسبت به قصاص نفس یا عضو گذشت شده باشد، قاضی اجرای احکام کیفری در اجرای ماده (۴۴۷) قانون مجازات اسلامی و به منظور تعیین مجازات تعزیری و صدور حکم به استرداد دیه در حق بیت المال و یا فراری دهنده (در صورت مطالبه) محکوم را تحت الحفظ به همراه پرونده به دادگاه اعزام می کند؛

ب. در صورتی که اخذ دیه به جهت گذشت از قصاص نباشد و محکوم در بازداشت باشد، حق قصاص حسب مورد برای ولی دم یا مجنی علیه محفوظ است؛ اما باید پیش از اجرای قصاص، دیه گرفته شده را مسترد کند. در صورت امتناع از استرداد دیه دریافتی، قاضی اجرای احکام کیفری مراتب را جهت تعیین تکلیف به دادگاه اعلام می کند.

ماده ۱۱۱. در اجرای ماده (۳۵۹) قانون مجازات اسلامی چنان چه اجرای قصاص مشروط به رد فاضل دیه نباشد، تبدیل قصاص به دیه منوط به مصالحه با مرتکب و اخذ رضایت وی است. در صورت مشروط نمودن انصراف از حق قصاص به مطالبه دیه توسط مجنی علیه یا ولی دم، قاضی اجرای احکام کیفری محکوم را احضار و اظهارات وی را اخذ می کند. در صورت موافقت محکوم با مصالحه و تحقق و اجرای شرط مورد نظر، پرونده به منظور صدور حکم به مجازات تعزیری مطابق مقررات قانونی به دادگاه ارسال می شود

و در غیر این صورت قصاص مطابق مقررات اجرا می شود.

تبصره - در مواردی که اجرای قصاص مستلزم پرداخت فاضل دیه به محکوم باشد و صاحب حق قصاص از حق خود صرف نظر کرده و به گرفتن دیه رضایت دهد، قاضی اجرای احکام کیفری مراتب را صورتجلسه کرده و وفق قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۹۴ در خصوص وصول دیه اقدام می کند.

ماده ۱۱۲. در صورت محکومیت عاقله به پرداخت دیه، قاضی اجرای احکام کیفری عاقله را شناسایی و برای اجرای حکم احضار می کند. در صورت حضور، مفاد حکم به عاقله تفهیم و وفق قوانین مربوطه نسبت به اجرای حکم اقدام می شود.

ماده ۱۱۳. در صورتی که عاقله مدعی عدم تمکن مالی برای پرداخت محکوم به باشند، قاضی اجرای احکام کیفری در مورد وضعیت مالی آن ها تحقیقات لازم را انجام میدهد. چنانچه یک یا چند نفر از عاقله مدعی عدم تمکن باشد، حکم این ماده تنها در مورد وی جاری است و مفاد حکم نسبت به سهم دیگران مطابق مقررات اجرا می شود.

ماده ۱۱۴. چنانچه عاقله با وجود تمکن مالی از پرداخت دیه امتناع کند، قاضی اجرای احکام کیفری نسبت به وصول دیه به میزان سهم عاقله متمکن از اموال وی اقدام می کند.

ماده ۱۱۵. در صورت فوت عاقله پس از فرا رسیدن موعد پرداخت، دیه از ماترک او تأمین می شود.

ماده ۱۱۶. چنانچه محکوم یا شاکی مدعی تعهد پرداخت دیه توسط بیمه باشد، قاضی اجرای احکام کیفری وفق مقررات اقدام لازم را به عمل می آورد. در حوادث ناشی از وسایل نقلیه در صورت محکومیت راننده به پرداخت دیه، قاضی اجرای احکام کیفری دیه را حسب مورد از شرکت بیمه مربوط یا صندوق تأمین خسارت های بدنی به استثنای موضوع ماده (۱۷) « قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵» وصول می نماید و در هر صورت بازداشت راننده به لحاظ نپرداختن دیه ممنوع است.

ماده ۱۱۷. در اجرای تبصره ذیل ماده (۵۵۱) قانون مجازات اسلامی موضوع دیه جنایتی که مجنی علیه آن مرد نیست، قاضی اجرای احکام کیفری نسبت به اخذ دیه از محکوم به میزان محکومیت وی اقدام کرده و در مورد مابه التفاوت آن، محکوم له را به همراه مدارک لازم به صندوق تأمین خسارت های بدنی معرفی می کند.

ماده ۱۱۸. در تمام مواردی که حکم به پرداخت دیه از بیت المال صادر شده است، قاضی اجرای احکام کیفری رونوشتی از حکم را به همراه دیگر مدارک لازم برای پرداخت دیه به وزارت دادگستری ارسال می کند. وزارت خانه مذکور پس از پرداخت نتیجه را به واحد اجرای احکام کیفری اعلام می کند.

ماده ۱۱۹. پس از وصول دیه، قاضی اجرای احکام کیفری در احکام مربوط به قتل و غیر آن و در مواردی که اولیای دم مقتول متعدد باشند، به ترتیب زیر اقدام می کند:

الف - اگر اولیای دم همگی کبیر بوده و وکیل یا نماینده قانونی معرفی کرده باشند، در این صورت دیه به شماره حساب اعلامی از سوی وکیل یا نماینده قانونی واریز می گردد و در غیر این صورت، دیه به نسبت سهم الارث هریک و به شماره حساب اعلامی از سوی آنان واریز می شود؛

ب - در خصوص ولی دم محجور، دیه حسب نظر ولی قهری یا وصی پرداخت می شود و در خصوص محجور دارای قیم، بنا به پیشنهاد قیم و تشخیص دادستان، با لحاظ غبطه محجور هزینه یا پس انداز می شود. در صورت فقدان قیم، دیه تا معرفی قیم به حساب سپرده دادرسی واریز می شود.

تبصره - اگر برخی از افراد محکوم له کبیر و بعضی صغیر یا مجنون باشند، حسب مورد مطابق بندهای فوق عمل می شود.

مبحث چهارم: نحوه اجرای مجازات تراشیدن موی سر

ماده ۱۲۰. مجازات تراشیدن موی سر از احکام اختصاصی مردان است و نسبت به زنان اجرا نمی شود.

ماده ۱۲۱. منظور از تراشیدن موی سر، تراشیدن کامل آن است و تراشیدن بخشی از آن یا کوتاه کردن موی سر بدون تراشیدن آن کافی نیست.

تبصره - تراشیدن موی سر برای یک مرتبه و به وسیله تیغ یا دیگر وسایل متعارف مشابه آن انجام می شود.

مبحث پنجم: نحوه اجرای مجازات شلاق

ماده ۱۲۲. اجرای مجازات شلاق به وسیله نوار چرمی به هم تابیده شده به طول یک صد الی یک صد و بیست سانتی متر و به قطر تقریبی یک و نیم سانتی متر که فاقد گره باشد انجام می شود.

ماده ۱۲۳. نحوه اجرای شلاق باید به گونه ای باشد که ضربات به جلوی بدن و سر، صورت، گردن و عورت اصابت نکند.

ماده ۱۲۴. چنان چه مجازات شلاق در فضای سرپوشیده اجرا شود، باید دمای هوای آن معتدل باشد و در صورتی که در فضای باز اجرا می شود، نباید دمای هوا بسیار سرد یا بسیار گرم باشد. در نقاط سردسیر حکم در ساعات گرم و در نقاط گرمسیر در ساعات خنک اجرا می شود.

ماده ۱۲۵. اجرای شلاق نباید به گونه ای باشد که به علت پیچیدن شلاق، قسمت های جلوی بدن مورد اصابت قرار گیرد.

ماده ۱۲۶. استفاده از هرگونه داروی بی حسی و ضد درد پیش از اجرای شلاق ممنوع است.

ماده ۱۲۷. اجرای حکم شلاق با نظارت قاضی اجرای احکام کیفری انجام و توسط نماینده وی شمارش می شود. در موارد تردید در تعداد ضربات، بنا بر اکثر گذاشته می شود. پس از اجرای شلاق، مراتب صورت مجلس شده و به امضای قاضی اجرای احکام کیفری، مأمور اجرا و محکوم رسیده و ضم پرونده می شود.

تبصره - مأمور اجرای حکم شلاق نباید قرابت نسبی، سببی یا سابقه دوستی یا دشمنی با محکوم یا یکی از طرفین دعوا داشته باشد.

ماده ۱۲۸. در صورت بیهوش شدن محکوم هنگام اجرای مجازات شلاق، اجرای حکم متوقف می شود و تا بهبودی وی به تأخیر می افتد. در این صورت چنان چه محکوم به علت دیگری در بازداشت نباشد، قاضی اجرای احکام کیفری در اجرای ماده (۵۰۷) قانون آیین دادرسی کیفری در مورد وی قرار تأمین متناسب صادر می کند.

ماده ۱۲۹. هرگاه فرد به دو یا چند محکومیت شلاق حدی و یا محکومیت حدی و تعزیری محکوم شود، پس از اجرای محکومیت اولیه، اجرای حکم دوم تا بهبودی محل اصابت ضربات شلاق به تأخیر می افتد؛ مگر آن که محکوم خواهان اجرای حکم دوم پیش از بهبودی باشد و به تشخیص پزشکی قانونی اجرای حکم دوم بدین نحو برای سلامتی محکوم مخاطره آمیز نباشد. در فرض تأخیر در اجرای شلاق، قرار تأمین متناسب صادر می شود.

ماده ۱۳۰. قاضی اجرای احکام کیفری در صورت ادعای محکوم دایر بر وجود مانع پزشکی برای اجرای مجازات شلاق، وی را به پزشکی قانونی معرفی می کند. هرگاه به تشخیص پزشک قانونی امید به رفع مانع باشد، تا زمان بهبودی اجرای مجازات شلاق به تعویق می افتد و در غیر این صورت، در شلاق تعزیری وفق ماده (۵۰۲) قانون آیین دادرسی کیفری اقدام می شود و در شلاق حدی به دستور دادگاه با یک دسته ترکه یا شلاق (ضغث) که به تعداد ضربات حد است، فقط یک بار به محکوم زده می شود؛ هرچند همه آن ها به بدن او نرسد.

تبصره - چنان چه پزشکی قانونی اجرای شلاق حدی بر قسمتی از بدن محکوم را بلامانع بداند، بر اساس این نظر اقدام می شود و نوبت به ضغث نمی رسد.

ماده ۱۳۱. ضربات شلاق حدی محکومان زن از شانه تا پایین کمر و به صورت مساوی و غیر متمرکز در تمام نقاط مذکور نواخته می شود. محکوم باید پوششی داشته باشد که بدن وی نمایان نشود و حکم توسط مأمور زن مجرب و بدون حضور مردان اجرا می شود.

تبصره - در صورتی که محل اجرای حکم شلاق در رأی دادگاه یکی از اماکن عمومی تعیین

شده باشد، حضور مردان مانع اجرای حکم نیست.

ماده ۱۳۲. شلاق حدی محکوم مرد به نحو ایستاده از شانه تا مچ پا به صورت مساوی و غیر متمرکز در تمام نقاط مذکور اجرا می شود و در حد زنا، لواط، تفخیز و شرب خمر در حالی که پوشاکی غیر از ساتر عورت نداشته باشد و در حد قوادی و قذف از روی لباس متعارف اجرا می شود.

تبصره - حد شلاق زنا و تفخیز شدیدتر از حد شرب خمر و حد شرب خمر شدیدتر از حد قذف و قوادی است.

ماده ۱۳۳. پوشش محکوم حین اجرای شلاق تعزیری باید متعارف باشد و تشخیص آن با قاضی اجرای احکام کیفری است.

ماده ۱۳۴. شلاق تعزیری در حالتی که محکوم بر روی شکم خوابیده و پوشش او لباس متعارف است، به پشت بدن و به جز سر و صورت، گردن و عورت زده می شود. ضربات شلاق به نحو یکنواخت در یک مجلس و با شدت متوسط به گونه ای که موجب خطر جانی یا نقص عضو محکوم نشود، نواخته می شود.

تبصره - حکم شلاق در مورد محکوم مؤنث، به دستور قاضی اجرای احکام کیفری و توسط مأمور مجرب زن و بدون حضور مردان به نحو فوق اجرا می شود؛ مگر این که محل اجرای حکم شلاق در رأی دادگاه یکی از اماکن عمومی باشد که در این صورت حضور مردان مانع اجرای حکم نیست و شلاق در حالت نشسته اجرا می شود.

مبحث ششم: نحوه اجرای مجازات های تبعید و نفی بلد، اقامت اجباری و منع از اقامت در محل معین

ماده ۱۳۵. نحوه اجرای مجازات منع از اقامت در محل یا محل های معین یا اقامت اجباری در محل معین به موجب «آیین نامه اجرایی راجع به نحوه اجرای مجازات های تکمیلی موضوع ماده (۲۳) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۳ رئیس قوه قضاییه» می باشد. در مورد نحوه اجرای مجازات تبعید و نفی بلد، به شرح مواد آتی عمل می شود.

تبصره - فهرست محل هایی که به لحاظ شرایط سیاسی، امنیتی، اجتماعی و غیره برای اقامت اجباری و تبعید و نفی بلد مناسب نمی باشد، توسط وزارتخانه های دادگستری، کشور و اطلاعات تهیه شده و پس از تصویب شورای عالی امنیت ملی به قوه قضاییه اعلام تا به مراجع قضایی ابلاغ گردد.

ماده ۱۳۶. قاضی اجرای احکام کیفری محکوم را برای اجرای حکم تبعید یا نفی بلد احضار و مفاد حکم و محلی که باید در آن اقامت داشته باشد را با تنظیم صورت مجلس به وی تفهیم می کند.

ماده ۱۳۷. اعزام محکوم به تبعید یا نفی بلد به محل تعیین شده، پس از تنظیم نیابت

قضایی توسط قاضی اجرای احکام کیفری به عهده نیروی انتظامی یا دیگر ضابطان دادگستری مربوط است. در این صورت، قاضی اجرای احکام کیفری با صدور قرار نیابت قضایی، اجرای حکم را از دادسرا یا دادگاه عمومی بخش مجری نیابت درخواست می کند و نسخه ای از مفاد قرار نیابت را از طریق سامانه رایانه ای مربوط به آن مرجع ارسال می نماید. نتیجه آن نیز از همین طریق به مرجع معطی نیابت گزارش می شود.

تبصره ۱. در صورت موافقت قاضی اجرای احکام کیفری، محکوم می تواند شخصاً به محل تعیین شده عزیمت و خود را معرفی کند.

تبصره ۲. در صورتی که محکوم در زندان باشد، قاضی اجرای احکام کیفری مراتب محکومیت به تبعید یا نفی بلد را به زندان اعلام می کند تا پس از تحمل حبس نسبت به اجرای آن به شرح فوق اقدام شود.

تبصره ۳. چنانچه محکوم متواری باشد یا از رفتن به محل امتناع نماید، به دستور قاضی اجرای احکام کیفری جلب و تحت الحفظ به محل اجرای حکم اعزام می شود.

تبصره ۴. در صورتی که اعزام محکوم به محل تعیین شده به علت عذر موجه از قبیل حوادث غیرمترقبه و بیماری ممکن نباشد، پس از رفع مانع اعزام خواهد شد.

تبصره ۵. شروع محکومیت تبعید یا نفی بلد از روز حضور محکوم در محل خواهد بود.

ماده ۱۳۸. چنان چه ظرف یک ماه از تاریخ اعزام یا معرفی محکوم به دادسرای محل تبعید یا نفی بلد نتیجه اقدامات انجام شده در مورد نیابت اعلام نشود، قاضی اجرای احکام کیفری معطی نیابت مراتب را پیگیری و نتیجه را در پرونده درج می کند.

ماده ۱۳۹. قاضی مجری نیابت با حضور محکوم در دادسرای محل تبعید یا نفی بلد، وی را به نیروی انتظامی محل معرفی و ضمن اعلام کیفیت اجرای حکم به نحو مندرج در قرار نیابت، نتیجه را به مرجع معطی نیابت اعلام می کند.

ماده ۱۴۰. نیروی انتظامی مکلف است مشخصات محکوم را در دفتر مخصوص ثبت کند؛ فرمانداری و اداره اطلاعات محل را از حضور محکوم مطلع کند و تا پایان مدت محکومیت مراقبت های لازم را وفق دستور قاضی مجری نیابت به عمل آورد.

ماده ۱۴۱. محکوم مکلف است پس از استقرار در محل تعیین شده، نشانی محل اقامت خود را در اسرع وقت به مرجع مجری حکم و نیروی انتظامی مربوط اعلام کند و صبح هر روز و چنان چه فاصله نیروی انتظامی با محل تبعید بیش از چهل کیلومتر باشد، هر دو روز یک بار خود را به نیروی انتظامی محل اقامت (پاسگاه یا کلانتری) معرفی و دفتر مخصوص حضور و غیاب را امضاء کند. هم چنین در صورت تغییر نشانی باید مراتب را به شرح فوق اعلام کند. نظارت بر عملکرد نیروی انتظامی در اجرای مفاد این ماده بر عهده قاضی مجری نیابت است.

ماده ۱۴۲. اشتغال محکوم به شغل یا حرفه معین و مناسب در محل تعیین شده بلامانع است؛ مگر آن که دادگاه حین صدور حکم به تبعید یا نفی بلد، محکوم را از اشتغال به شغل معین منع کرده باشد که در این صورت وفق مقررات توسط نیروی انتظامی تحت مراقبت قرار می گیرد. محکوم در محکومیت به نفی بلد حق ملاقات، معاشرت و رفت و آمد با دیگران و نیز حق استفاده از وسایل ارتباطی از قبیل تلفن و اینترنت را ندارد؛ اما می تواند از رسانه های ملی نظیر رادیو، تلویزیون و نشریات مجاز داخلی استفاده کند.

تبصره - ممنوعیت مراوده و معاشرت با دیگران در نفی بلد شامل حال خانواده محکوم نمی باشد. جدا کردن کودک تحت حضانت زن محکوم به نفی بلد، جز در فرض احراز عدم صلاحیت وی ممنوع است. در صورت احراز این امر، وفق قوانین مربوط اقدام می شود.

ماده ۱۴۳. چنان چه امکان جلوگیری از مراوده و معاشرت محکوم با دیگران نباشد، قاضی اجرای احکام کیفری مراتب را جهت اتخاذ تصمیم به دادگاه منعکس می نماید تا در اجرای حکم حکومتی مقام معظم رهبری (حسب در تبعید) تصمیم مقتضی اتخاذ کند.

ماده ۱۴۴. در صورتی که محکوم به تبعی د یا نفی بلد، محل را بدون اذن قاضی اجرای احکام کیفری ترک کند، به دستور وی دستگیر و تحت الحفظ به محل اجرای حکم اعاده می شود.

ماده ۱۴۵. نیروی انتظامی یا دیگر ضابطان دادگستری محل اجرای حکم مکلف اند به محض اطلاع از خروج غیرمجاز محکوم از محل تبعید یا نفی بلد، مراتب را به قاضی اجرای احکام کیفری گزارش کنند.

ماده ۱۴۶. از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه، «آیین نامه نحوه اجرای احکام اعدام، رجم، صلب، قطع یا نقض عضو مصوب ۱۳۷۰» و «آیین نامه اجرای احکام قصاص، رجم، قتل، صلب، اعدام و شلاق مصوب ۱۳۸۲» ملغی می باشد.

ماده ۱۴۷. نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه با دادستان کل کشور است.

ماده ۱۴۸. این آیین نامه مشتمل بر ۱۴۸ ماده و ۴۰ تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/۳/۲۶ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا است.

رئیس قوه قضائیه - سیدابراهیم رئیسی